

گزیده مسائل مبتلی به و استفتائات جدید

مجموعه احکام ۲:

* احکام بانوان ۲

اداره پاسخ به سؤالات دینی و شبهات

جامعه الزهراء علیها السلام

بهار ۱۳۹۸

صلى الله عليه وسلم

مقدمه

دیر زمانی است که اداره پاسخ به سؤالات جامعه الزهراء علیها السلام حوزه علمیه خواهران قم، پاسخگوی سؤالات فقهی بانوان پرسشگر و مشاور و همراه رهپویان معارف الهی در سطحی گسترده (حضوری، تلفنی، ایمیل و مکاتبه‌ای) است و طبعاً از این رهگذر می‌بایست آراء و نظرات مراجع عظام را از آخرین منابع و مآخذ فقهی آنان به طور مستند به دست آورد.

بر این اساس مجموعه‌ای از پنجاه موضوع فقهی در مسائل مستحدثه با آراء مراجع عظام، برای دسترسی آسان اساتید به پاسخ صحیح و مستند، با عنوان «برگزیده مسائل مبتلی‌به و استفتائات جدید» در ۱۲ مجلد تدوین گردیده است. در این موسوعه با تکیه بر فهرست کتب فقهی، درختواره‌ای از موضوعات و ریزموضوعات فقهی تنظیم شده است، تا استفتائات دریافتی از دفاتر و دستاورد تحقیقی اساتید با درج عنوان، در جایگاه موضوعی خود قرار گیرند.

* این کتاب به سبک رساله و کتاب فقهی نیست تا مشتمل بر تمام فروع فقهی باشد؛ بلکه گزینشی از سؤالات مستحدثه و محل تأمل (با توجه به تفاوت آراء مراجع عظام) است.

* برخی از موضوعات عام درختواره خالی از عنوان و سؤال است که در صورت طرح سؤال مبتلی به و اتمام مراحل تدوین، در نسخه های بعدی به این جزوه ملحق خواهد شد.

* ترتیب اسامی مراجع عظام بر اساس حروف الفبا تنظیم شده است.

* اصل تمامی استفتائات و تاریخ ارسال و دریافت آن، در آرشیو اداره پاسخ به سؤالات موجود است.

به علت استقبال پاسخگویان به مسائل شرعی در سراسر کشور و معینه ها و مبلغین حج و عمره از مجموعه سؤالات و پاسخ های موجود، موسوعه فوق الذکر به صورت کتاب چاپ شده و کلیه مطالب آن در سایت پاسخ به سؤالات قابل دسترسی است و براساس آخرین تغییرات، بروز رسانی می گردد.

قابل ذکر است مقلدین مقام معظم رهبری - دام ظلّه العالی - با شماره های ۷-۰۲۵۳۷۱۱۲۲۵۳ و مقلدین سایر مراجع عظام - دام ظلّهم العالی - با شماره های ۰۲۵۳۱۷۶۸ می توانند جهت پرسش سؤالات شرعی خود، صبح ها ساعت ۸ الی اذان ظهر و عصرها ساعت ۱۹-۱۶ (نیمسال اول) و ۱۸-۱۵ (نیمسال دوم) تماس حاصل نمایند.

پاسخگویی و مشاوره احکام فقهی حضوری: جامعه الزهراء ع ، ساختمان

مدیریت، طبقه اول

۰۲۵۳۱۷۶۸

پاسخگویی و مشاوره اعتقادی: (ساعت ۱۴-۱۲)

پاسخگویی مکاتبه ای و ایمیل:

porsesesh@jz.ac.ir

آدرس سایت پاسخ به سؤالات فقه و معارف:

www.pasokhbesoalat.ir

آدرس پیام‌رسان سروش فقه و معارف:

@pasokhbesoalat

اداری:

۰۲۵۳۲۱۱۲۴۵۲ و ۵۸

سفارش محصولات فرهنگی:

۰۲۵۳۲۱۱۲۳۵۹

خواهشمند است در صورت مشاهده هر گونه سهو و خطا در کتاب، با شماره‌های

۰۲۵۳۲۱۱۲۰۷۸ و ۰۲۵۳۲۱۱۲۴۵۲ تماس حاصل فرمائید.

«و من الله التوفیق»

جامعه الزهراء علیها السلام معاونت فرهنگی - تبلیغی

اداره پاسخ به سؤالات دینی و شبهات

بهار ۱۳۹۸

استحاضه

استحاضه

عن ابی عبدالله علیه السلام: «المستحاضه تغسل عند صلاة الظهر و تصلی الظهر و العصر، ثم تغتسل عند المغرب فتصلی المغرب و العشاء، ثم تغتسل عند الصبح فتصلی الفجر، و لا بأس بأن یأتیها بعلمها اذا شاء الا ایام حیضها فیعتزلها زوجها

«مستحاضه هنگام نماز ظهر و عصر غسل می‌کند، سپس هنگام مغرب غسل می‌کند و نماز مغرب و عشاء را می‌خواند سپس هنگام صبح غسل می‌کند و نماز صبح می‌خواند.»

(وسائل الشیعه، کتاب الطهاره، ابواب استحاضه، باب اول، حدیث چهارم، م ۶۰۵)

موارد استحاضه

خون قبل از بلوغ

خون بعد از یاشگی

خون کمتر از سه روز

◀

خون بیشتر از ده روز (قبل و بعد از عادت)

خونی که حیض، نفاس و زخم یا دهل نباشد

◀

عناوین سؤالات

۱..... دیدن دو خون کمتر از سه روز، با پاکی وسط

۳..... استفاده از قرص و لکه بینی در وقت عادت

۷..... لکه‌های زرد رنگ در ادامه عادت و در طول ماه

۱۲..... خون‌ریزی مستمر زن مبتلا به کیست

۱۶..... شک بین خون استحاضه با قروح و جروح

۱۸..... شک بین حیض و استحاضه پس از برداشتن رحم

۲۲..... خون زن فاقد رحم با وجود تخمدان‌ها

۲۴..... اقسام استحاضه و تعریف آن

۳۰..... نحوه تشخیص نوع استحاضه برای دوشیزگان

۳۱..... تشخیص استحاضه در خروج لخته خون

اقسام استحاضه

قلیله ، متوسطه، کثیره

عناوین سؤالات

مراد از باطن و فضای فرج در شروع و ادامه استحاضه ۳۳....

۳۸..... وظیفه مستحاضه قلیله برای نماز

۴۴..... وظیفه مستحاضه متوسطه برای نماز

۵۰..... انجام غسل استحاضه متوسطه بعد از طلوع آفتاب

۵۳..... وظیفه مستحاضه کثیره برای نماز

۶۲..... فاصله بین نماز و اعمال مستحاضه

۶۳..... تکلیف مستحاضه کثیره در صورت باطل شدن نماز

نماز مستحاضه کثیره و متوسطه در صورت انجام ندادن

۶۶..... غسل

۶۷..... وظیفه مستحاضه برای نماز آیات و اعاده فریضه

وظیفه مستحاضه برای نماز احتیاط، سجده سهو و تشهد

۷۱..... فراموش شده

۷۲..... وظیفه مستحاضه برای نمازهای مستحبی

۷۶..... تبدیل استحاضه از بیشتر به کمتر

۷۹..... تبدیل استحاضه از کمتر به بیشتر در بین نماز

۸۰..... وظیفه مستحاضه متوسطه در قطع و وصل خون

۸۴..... وظیفه مستحاضه کثیره در قطع کامل و موقت خون

واجبات مستحاضه برای نماز

اختیار (وارسی)

تحفظ (جلوگیری از خروج خون)

کسب طهارت (وضو، غسل، تیمم)

مبادرت به نماز (فاصله نینداختن بین طهارت و نماز)

تبدیل استحاضه

از بیشتر به کمتر

از کمتر به بیشتر

قطع خون

عناوین سؤالات

۹۰.....تحفظ مستحاضه در حال روزه

۹۳.....اشتراط غسل در صحت روزه مستحاضه

روزه مستحاضه متوسطه و کثیره در صورت انجام ندادن

۹۷.....غسل

۱۰۱.....مقاربت با مستحاضه بعد از غسل صلاتی

۱۰۴.....مقاربت با مستحاضه بعد از پاکی و قبل از غسل

مقاربت با مستحاضه متوسطه در اوقات دیگر با غسل نماز

۱۰۷.....صبح

۱۰۹.....طلاق مستحاضه

وظیفه مستحاضه در غیر نماز و طواف

(در صورت استمرار، تبدیل، قطع)

روزه

مسّ اسماءالله، کتابت قرآن و اسامی

معصومین علیهم السلام

داخل شدن به مسجدالحرام و

مسجدالنبی صلی الله علیه و آله

توقف در سایر مساجد و حرم ائمه علیهم السلام

جماع

احکام عمومی استحاضه

استحاضه

دیدن دو خون کمتر از سه روز، با پاکی وسط

سؤال: زنی در یک ماه به این صورت خون دیده است. سه روز خون دیده البته سه ساعت قبل از تمام شدن کامل سه روز پاک شده است و مجدداً دو روز خون دیده است. حکم این خون‌ها با توجه به این که سه روز اول کامل نشده است، چیست؟ حیض است یا استحاضه؟

امام خمینی علیه السلام

اگر مدت خون مختصری هم از سه روز کمتر باشد، حیض نیست (استحاضه است).

توضیح المسائل، ص ۶۲، م ۴۴۰ و ۴۴۱

آیت الله اراکی علیه السلام

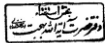
اگر مدت خون مختصری هم از سه روز کمتر باشد، حیض نیست (استحاضه است).

توضیح المسائل، ص ۷۷، م ۴۳۷ و ۴۳۸

آیت الله بهجت علیه السلام

استحاضه است اگر در باطن هم خون ندارد.

رسمنامه زنی آرد در باطن

هم خون ندارد

آیت الله تبریزی علیه السلام

چنانچه خون دیدن سه روز کامل استمرار نداشت - ولو در باطن فرج - خون مزبور خون حیض نیست و باید احکام استحاضه را رعایت کند.

بسمه تعالی چنانچه خون دیدن سه روز کامل استمرار نداشت

- ولو در باطن فرج - خون مزبور خون حیض نیست و باید احکام استحاضه

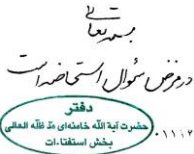
را رعایت کند واللہ العالم

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

در فرض سؤال استحاضه است.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

اگر مدت خون مختصری هم از سه روز کمتر باشد، حیض نیست (استحاضه است).

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۴۶ و ۴۴۷

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

اگر مدت خون مختصری از سه روز کمتر باشد، حیض نیست. (استحاضه است)

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۵۸، شرط پنجم،

م ۴۷۷ و ۴۸۲ العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۷، م ۶

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

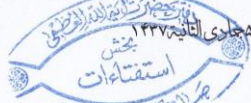
حیض است و در ایام پاکی ها عبادت کند.

توضیح المسائل، ص ۹۴، م ۴۴۷

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال بنا بر احتیاط جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه.

در فرض سؤال بنا بر احتیاط جمع کند بین تروک حائض و اعمال مستحاضه

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال تمام مدت خونریزی حرم استحاضه را دارد.

در رد.

در فرض سؤال تمام مدت خونریزی حرم استحاضه را دارد.

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط لازم در روزهایی که خون می بیند باید جمع کند بین تروک حائض و کارهای مستحاضه و در زمان پاکي کارهایی که بر حائض حرام است ترک کند و عبادتهای خود را به جا آورد.

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۴۷

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

این خون استحاضه است.

این خون استحاضه است

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

باید سه روز اول حیض پشت سر هم باشد. اگر مثلاً دو روز خون ببیند و یک روز پاک شود و دوباره یک روز خون ببیند، حیض نیست. (استحاضه است)

توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۴۴۳ و ۴۴۴

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر خون از سه روز کمتر نباشد، و سه روز اول پشت سر هم باشد حیض است و الا استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۹۲، م ۴۴۶ و ۴۴۷

استفاده از قرص و لکه بینی در وقت عادت

سؤال: زنی به دلیل استفاده از قرص ضد بارداری عادتش بهم خورده و در وقت عادت لکه بینی دارد، (البته اگر قرص نمی خورد به صورت طبیعی عادت می شد) این گونه لکه بینی چه حکمی دارد؟

امام خمینی علیه السلام

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۶ و ۴۷، م ۸ و ۹
العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۵، م ۶

آیت الله اراکی علیه السلام

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۷۷، م ۴۳۷ و ۴۳۸
العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۵، م ۶

آیت الله بهجت علیه السلام

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۸۲، م ۴۰۴ و ص ۸۳، م ۴۰۵

آیت الله تبریزی علیه السلام

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۰، الفصل الثالث
صراط النجاة، ج ۱، ص ۱۱۹، س ۳۷۶

آیت الله خامنه ای علیه السلام

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد استحاضه است. (یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد)

اجوبة الاستفتائات، ص ۵۱، س ۲۲۵

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۳، م ۶

صراط النجاة، ج ۱، ص ۱۱۹، س ۳۷۶

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۵۸، م ۴۷۷ العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۷، م ۶

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

اگر به جهت مانعی مثل خوردن قرص، خون سه روز ادامه نیابد اما سایر شرایط حیض را داشته باشد، حیض است.

توضیح المسائل، ص ۹۳، م ۴۴۶

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

اگر لکه بینی در باطن هم قطع می شود مثلاً صبح دیده و ظهر قطع شده، استحاضه است. ولی اگر یک روز کامل خون دیده بعد یک روز پاک بوده و دوباره دو روز کامل خون دیده، بنابر احتیاط لازم، در روزهایی که خون می بیند، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و در روزهای پاکی بین تروک حائض و اعمال طاهره جمع کند.

توضیح المسائل، ص ۸۸، م ۴۴۶ و ۴۴۷

هدایة العباد، ج ۱، ص ۳۸، م ۲۲۵

آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌الله

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۰۴، م ۶
توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۴۳۷ و ۴۳۸

آیت‌الله گلپایگانی رحمته‌الله

اگر لکه بینی در باطن هم قطع می شود مثلاً صبح دیده و ظهر قطع شده، استحاضه است. ولی اگر یک روز کامل خون دیده بعد یک روز پاک بوده و دوباره دو روز کامل خون دیده، بنابر احتیاط لازم، در روزهایی که خون می بیند، بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع کند و در روزهای پاکی بین تروک حائض و اعمال طاهره جمع کند.

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۴۶ و ۴۴۷
هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۶، م ۲۲۵

آیت‌الله مکارم شیرازی رحمته‌الله

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۸۰، م ۴۳۲ و ۴۳۳
العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۴۵، م ۶

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۴۴۲ و ۴۴۳
التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۶۲، م ۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر لکه بینی تا سه روز استمرار نداشته باشد، یعنی برای مدتی باطن نیز پاک باشد استحاضه است.

توضیح المسائل، ص ۲۶۹، م ۴۴۶ و ۴۴۷
 منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۵۷، الفصل الثالث

لکه‌های زرد رنگ در ادامه عادت و در طول ماه

سؤال: با توجه به این که در صدی از بانوان به عفونت‌های رحمی^۱ مبتلا هستند و از سویی تشخیص عفونت با استحاضه (خصوصاً قلیله) آن هم نزدیک به زمان طهر کامل قدری مشکل است. لطفاً بفرمایید:

الف) حکم لکه‌های زرد رنگی که زنان در ادامه عادت (چه قبل از ده روز و چه بعد از آن) می‌بینند، چیست؟

ب) حکم این لکه‌ها اگر در ایام پاکی دیده شوند، چیست؟

امام خمینی رحمته الله علیه

الف) اگر آن لکه‌ها خون باشد و با خون‌های حیض از ده روز تجاوز نکند، حیض است. و اگر از ده روز تجاوز کند، استحاضه می‌باشد.

ب) اگر خون نیست تکلیفی ندارد.

استفتائات، ج ۱، ص ۷۱ و ۷۲، با استفاده از س ۱۶۷ و ۱۶۳

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۴۸، م ۴ و ص ۵۲، م ۱۸

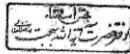
۱. عفونت پاک بوده و هیچ اشکالی در وضو و عبادات ایجاد نمی‌کند.

آیت‌الله بهجت رحمته‌الله علیه

الف) آن لکه‌ها اگر خون باشد ادامه عادت است؛ قبل از ده روز و بعد از ده روز استحاضه است.

آن لکه‌ها اگر خون باشد ادامه عادت است قبل از ده روز
و بعد از ده روز استحاضه است

ب) اگر شک کند آنچه خارج شده خون است یا ترشح طبیعی، حکم به پاکی و طهارت آن بکند.

استفتائات، ج ۱، ص ۲۶۱، س ۹۳۵

آیت‌الله تبریزی رحمته‌الله علیه

الف و ب) لکه زردرنگی که عرفاً خون حساب شود نجس است و حکم عفونت را ندارد چنانچه زن در ایام عادت خون زردرنگ ببیند محکوم به حیض می‌باشد و اگر بعد از تمام شدن عادت خون زردرنگ ببیند چه قبل از ده روز باشد یا بعد از ده روز حکم استحاضه را دارد و همینطور اگر در ایام پاکی خون زردرنگ ببیند حکم استحاضه را دارد.

لکه زردرنگی که عرفاً خون حساب شود نجس است
و حکم عفونت را ندارد چنانچه زن در ایام عادت خون زردرنگ ببیند
محکوم به حیض می‌باشد و اگر بعد از تمام شدن عادت خون زردرنگ
ببیند چه قبل از ده روز باشد یا بعد از ده روز حکم استحاضه را دارد
و همینطور اگر در ایام پاکی خون زردرنگ ببیند حکم استحاضه را دارد رحمته‌الله علیه

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله علیه

الف) آنچه قبل از ده روز می‌بیند محکوم به حیض است، مگر این‌که یقین داشته باشد این ترشحات خون نیست و بعد از ده روز، حکم استحاضه را دارد مگر یقین داشته باشد که عفونت است.

آنچه قبل از ده روز می‌بیند محکوم حیض است مگر این‌که یقین داشته باشد این
ترشحات خون نیست و بعد از ده روز حکم استحاضه را دارد مگر این‌که یقین داشته باشد که عفونت است

ب) اگر خون بودن آن معلوم نباشد حکم استحاضه را ندارد. (پاک است).

اگر خون بودن آن معلوم نباشد حکم استحاضه را ندارد

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

الف) لکه‌های زرد رنگ بعد از عادت، حکم استحاضه را دارد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۷، م ۷۱۷

ب) اگر شک کند آنچه خارج شده خون است یا ترشح، حکم به طهارت داده می‌شود.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۱۲، م ۷۰۵

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) اگر هر ماه زن قبل از گذشتن ۱۰ روز از ابتدای حیضش، لکه زردی ببیند که از مجرا خارج شده اما نمی‌داند خون است یا عفونت یا چیز دیگر، آن لکه‌ها حکم خون حیض را دارد. اما اگر بعد از ۱۰ روز یا قبل از شروع حیضش باشد، حکم خون را ندارد و زن پاک محسوب می‌شود.

استفتانات، ج ۱، ص ۲۴، س ۲۷

ب) اگر شک کند آنچه خارج شده خون است یا ترشح، حکم به طهارت داده می‌شود.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۶، م ۷۰۵

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

لازم نیست خون بودن ترشح زرد رنگ احراز شود، بلکه ترشح مذکور حکم خون را دارد اما اینکه حیض است یا استحاضه بستگی به شرایط دارد؛ خون بدون صفت در بعضی شرایط حکم به حیض بودن آن می‌شود و در بعضی شرایط خیر. (این

لکه‌ها استحاضه محسوب می‌شود به جز در صاحب عادت عده‌ای که هنوز عادتش تکمیل نشده که در این صورت ادامه حیض است.)

بسم الله الرحمن الرحیم
 لازم نیست خون همین سرخ آید
 رنگ برزق خون که در کرم نم خون اول و اولی که می‌بین
 است یا همانند رنگی که در اول و اولی خون در وقت درستی
 شریک کرم، عین و آن می‌شود و عین شریک کرم
 ۱۴۰۰ بهمن ماه ۳۳
 انجمن اسلامی

آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله علیه

الف) لکه های زرد که در ادامه عادت باشد اگر قبل از ده روز قطع بشود حکم حیض را دارد و اگر از ده روز تجاوز کند تا ده روز استحاضه است و بعد از ده روز استحاضه اگر ادامه پیدا کند مسئله صور مختلفی دارد.

لکه های زرد که در ادامه عادت باشد اگر قبل از ده روز قطع بشود حکم حیض را دارد و اگر از ده روز تجاوز کند تا ده روز استحاضه است و بعد از ده روز استحاضه اگر ادامه پیدا کند مسئله صور مختلفی دارد. ۱۵ ذوالعقده ۱۴۴۰

ب) اگر خون بودنش معلوم نباشد حکم خاصی ندارد و محکوم بطهارت است.

بسم الله الرحمن الرحیم
 اگر خون زرد بود و عادت باشد تا ده روز و اگر بعد از ده روز
 ۱۴۰۰ بهمن ماه ۳۳
 انجمن اسلامی

آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌الله علیه

الف) اگر خون باشد و قبل از ده روز باشد حیض است. و اگر بعد از ده روز باشد استحاضه است. و اگر خون نباشد پاک است.

ب) اگر خون نباشد پاک است و اگر خون باشد استحاضه است.

بسم الله الرحمن الرحیم
 این اگر خون باشد و قبل از ده روز و اگر بعد از ده روز
 ۱۴۰۰ بهمن ماه ۳۳
 انجمن اسلامی

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) آنچه قبل از ده روز قطع می شود حکم خون عادت را دارد و اگر از ده روز تجاوز می کند اضافه بر ایام عادت حکم استحاضه را دارد.

آنچه قبل از ده روز قطع می شود حکم خون عادت را دارد و اگر از ده روز تجاوز می کند اضافه بر ایام عادت حکم استحاضه را دارد =

ب) اگر شک کند آنچه خارج شده خون است یا ترشح، حکم به طهارت داده می شود.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۴، ۵م

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در دوران عادت، اگر قبل از ده روز باشد (قبل از ۱۰ روز قطع شود) محکوم به حیض است ولی اگر بعد از گذشت ده روز عادت باشد (از ۱۰ روز تجاوز کند) حکم استحاضه دارد مگر اینکه مبتلا به عفونت باشد که در این صورت حکم به استحاضه نمی شود.

در دوران عادت اگر قبل از ده روز باشد محکوم به حیض است
و اگر بعد از گذشت ده روز عادت باشد حکم استحاضه دارد
مگر اینکه مبتلا به عفونت باشد که در این صورت
حکم استحاضه نمی شود

۸۸، ۸۳

ب) اگر شک کند آنچه خارج شده خون است یا ترشح، حکم به طهارت داده می شود.

التعلیقات علی العروة الوثقی، ص ۶۴، ۵م

آینالله وحید خراسانی رحمته

اگر هم صاحب عادت وقتیه و هم صاحب عادت عددیه باشد پس از تمام شدن عدش لکه‌ای زرد رنگ که فاقد تمام صفات است ببیند، چنانچه تا ده روز تمام می‌شود بنابر احتیاط واجب تا ده روز جمع نماید.

و اگر فقط صاحب عادت عددیه است، چنانچه یقین دارد تا ده روز تمام می‌شود حکم حیض را دارد و اگر احتمال می‌دهد از ده بگذرد، واجب است یک روز عبادت را ترک کند و بعد می‌تواند اعمال استحاضه را به جا آورد و در هر دو صورت بالا چه هم وقتیه و هم عددیه باشد، چه عددیه خالی؛ اگر بداند از ده روز می‌گذرد در مازاد از عدش استحاضه است.

در ایام پاکی اگر لکه زرد رنگ دید، چنانچه صاحب عادت وقتیه است و در زمان عادتش این لکه را دیده، به شرط استمرار در سه روز اول، محکوم به حیض است و در بقیه صورتها استحاضه است.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

خون‌ریزی مستمر زن مبتلا به کیست

سؤال: زنی مبتلا به کیست رحم می‌باشد و در یک ماه پی‌درپی خون می‌بیند و نمی‌داند خون قروح و جروح است یا حیض و یا استحاضه، تکلیف او چیست؟

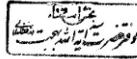

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر در ایام عادت باشد، به اندازه عادت محکوم به حیض است و اگر مضطربه باشد به حکم مضطربه است که در رساله آمده و در غیر ایام عادت اگر نداند که خون جراثت است محکوم به استحاضه است.

اگر در ایام عادت باشد به اندازه عادت محکوم به حیض است و -
اگر مضطربه باشد به حکم مضطربه است که در رساله آمده و در غیر ایام -
عادت اگر نداند که خون جراثت است محکوم به استحاضه است .

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

چنانچه در حیض عادت وقتیه دارد خونیکه در وقت عادت می بیند حیض است، و بعد از ایام عادت خون اگر زرد رنگ باشد استحاضه حساب می شود و اگر بعد از انقضاء ده روز بعد از ایام عادت دوباره خونی ببیند که اوصاف حیض را دارد دوباره حیض می شود در صورتی که قبل از تمام شدن ده روز قطع شود، و اگر با اوصاف حتی پس از ده روز استمرار داشته باشد همه خون استحاضه است و در اعمال استحاضه غسل کردن ضرری باشد عوض غسل تیمم می کند و وضو هم می گیرد.

بسم الله الرحمن الرحیم
بسیار تعالی چنانچه در حیض عادت وقتیه دارد خونیکه در وقت عادت می بیند
حیض است، و بعد از ایام عادت خون اگر زرد رنگ باشد استحاضه حساب می شود
و اگر بعد از انقضاء ده روز بعد از ایام عادت دوباره خونی ببیند که
اوصاف حیض را دارد ده روز بعد از ایام عادت تمام شدن ده روز قطع
شود و اگر با اوصاف استمرار داشته باشد همه خون استحاضه است
و در اعمال استحاضه غسل کردن ضرری باشد عوض غسل تیمم می کند و وضو هم
می گیرد.

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

اگر صاحب عادت وقتیه است باید زمان عادت را حیض قرار دهد و در غیر این صورت خونی را که دارای صفات حیض است، حیض محسوب بشود و سایر ایام را بنابر احتیاط استحاضه قرار دهد.

اگر صاحب عادت وقتیه است باید زمان عادت را حیض تر از همه
و در غیر این صورت خونی را که دارای صفات حیض است، حیض
مسوب نماید و سایر ایام را بنابر احتیاط استحاضه تر از همه.

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

در صورت احتمال استحاضه بودن بنابر احتیاط لازم باید اعمال مستحاضه را انجام دهد.

بسمه تعالی

در صورت احتمال استحاضه بودن بنابر احتیاط لازم باید

اعمال مستحاضه را انجام دهد.

۲۹ / شوال / ۱۴۴۰

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

در فرض سؤال که یقین ندارد خون زخم است، چنانچه خون ریزی در غیر ایام عادت و بدون شرایط یا صفات حیض باشد، حکم مستحاضه را دارد.

بسمه تعالی

در فرض سؤال که یقین ندارد خون زخم است چنانچه خون ریزی در غیر ایام

عادت و بدون شرایط یا صفات حیض باشد حکم مستحاضه را دارد

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال هر قسمت از خونی که می بیند علائم حیض یا استحاضه داشته باشد طبق آن عمل کند و اگر نتواند تشخیص دهد احتیاط کند به اینکه جمع بین اعمال مستحاضه و تروک حائض نماید.

در فرض سئوال هر قسمتی از خون که در سینه اندام
صغیر یا کبک خسته در سینه باشد طبق آن عمل کند و اگر
میزان آن در کبک خسته باشد به حکم حیض است
مستحاضه و تروک حائض است و اگر در سینه
کبک خسته باشد

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

در فرض مزبور با وجود شرایط حیض محکوم به حیض است و اگر حکم به حیض نشود استحاضه است.

در فرض مزبور با وجود شرایط حیض محکوم به حیض است
و اگر حکم به حیض نشود استحاضه است.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

خون‌هایی که در ایام عادت ماهانه می بیند و نشانه‌های حیض دارد خون حیض محسوب می شود و غیر آن حکم خاصی ندارد. (یعنی حیض یا استحاضه محسوب نمی شود و حکم زخم را دارد).

۳: خونهایی که در ایام عادت ماهانه می بیند نشانه حیض دارد
خون حیض محسوب می شود و غیر آن حکم خاصی ندارد.

نکته: حکم مذکور در مورد غیر عددیه است و در عددیه از ابتدای خون نشانه دار، به تعداد عدد عادت، حیض است.

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله

اگر قبلاً خون قروح و جروح بوده، حکم خون جراحت را دارد و اگر حیض بوده، به مقدار حیض، حیض قرار دهد و بقیه حکم خون جراحت را دارد و اگر حالت سابقه نمی‌داند باید چیزهایی که بر حائض حرام است را ترک کند و عبادت‌هایی که زن غیر حائض باید انجام دهد، به جا آورد.

اگر قبلاً خون قروح و جروح بوده، حکم خون جراحت را دارد
و اگر حیض بوده، به مقدار حیض، حیض قرار دهد و بقیه حکم خون
جراحت را دارد و اگر حالت سابقه نمی‌داند باید چیزهایی
که بر حائض حرام است را ترک کند و عبادت‌هایی که زن
غیر حائض باید انجام دهد، به جا آورد.

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله

اگر نه صاحب عادت و وقتی است نه صاحب عادت عدویه و همه خونها به صفت واحدی است، از روز اول تا هفتم خون‌ریزی را چنانچه استمرار در سه روز اول دارد حیض قرار دهد و ۲۳ روز بعد را استحاضه قرار دهد و چنانچه ادامه داشت به همین منوال عمل نماید.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

شک بین خون استحاضه با قروح و جروح

سؤال: زنی که خون نسبتاً زیادی از او خارج می‌شود و نمی‌داند خون قروح و جروح است یا استحاضه؛ وظیفه‌اش چیست؟

آیات عظام: خمینی رحمته الله علیه، خامنه‌ای و نوری همدانی

اگر شک داشته باشد که خون استحاضه است یا زخم و دمل، چنانچه، زن دارای زخم و دمل نبوده، بنابر احتیاط واجب باید کارهای استحاضه را انجام دهد.^۱

آیات عظام: اراکی، تبریزی، خوئی، سیستانی، شبیری زنجانی، صافی گلپایگانی و فاضل لنکرانی، گلپایگانی

اگر شک داشته باشد که خون استحاضه است یا زخم و دمل، چنانچه به واسطه امارات، علم به زخم و دمل پیدا نکند، بنابر احتیاط واجب باید کارهای استحاضه را انجام دهد.^۲

۱. امام خمینی ره، تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه؛ توضیح المسائل، ص ۵۵، با استفاده از ۴۳۳ م

آیت الله خامنه‌ای حفظه الله، با استناد به توضیح المسائل امام خمینی (ره)، ص ۵۵، با استفاده از ۴۳۳ م
آیت الله نوری همدانی حفظه الله، توضیح المسائل، ص ۸۸، با استفاده از ۴۳۴ م
۲. آیت الله اراکی ره، العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، فصل فی الاستحاضه؛ توضیح المسائل، ص ۷۶، با استفاده از ۴۳۰ م

آیت الله تبریزی ره، توضیح المسائل، ص ۶۸، با استفاده از ۴۳۹ م
آیت الله خوئی ره، العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۲، فصل فی الاستحاضه؛ توضیح المسائل، ص ۷۳، با استفاده از ۴۳۹ م

آیت الله فاضل ره، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۳ و ۲۲۴، فصل فی الاستحاضه؛ توضیح المسائل، ص ۶۹، با استفاده از ۴۳۰ م

آیت الله گلپایگانی ره، هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۵، ۲۷۳ م؛ توضیح المسائل، ص ۷۳، با استفاده از ۴۳۹ م
آیت الله سیستانی حفظه الله، العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۰، فصل فی الاستحاضه؛ توضیح المسائل جامع، ص ۱۶۱، با استفاده از ۴۹۱ م

آیت الله شبیری حفظه الله، توضیح المسائل، ص ۹۲، ۴۳۹ م
آیت الله صافی حفظه الله، توضیح المسائل، ص ۸۷، با استفاده از ۴۳۹ م؛ هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۶، با استفاده از

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر یقین ندارد که خون جراحت است، خون استحاضه است.

رسید: اگر یقین در رد خون جراح است، خون استحاضه است

بخار جمنا
توضیحات آیات و احکام - بخش ۱

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

هرگاه شک کند که خون از زخم است یا نه و ظاهر حال او سلامت است خون استحاضه حساب می‌شود؛ اما اگر وضع حال او مشکوک باشد که خون از زخم است یا غیر آن، احکام استحاضه را ندارد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۰، فصل فی الاستحاضه

توضیح المسائل، ص ۸۲، م ۴۲۵

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اگر داخل فرج، قروح و جروح بوده ولی نمی‌داند این خون از قروح و جروح خارج شده یا استحاضه است، در این صورت احکام قروح و جروح جاری می‌شود ولی اگر نمی‌داند داخل فرج، قروح و جروح است، بنا بر احتیاط واجب، احکام استحاضه را جاری کند.

توضیح المسائل، ص ۲۶۸، با استفاده از م ۴۳۹

شک بین حیض و استحاضه پس از برداشتن رحم

سؤال: خونریزی‌های مشکوک بین حیض و استحاضه که پس از عمل جراحی رحم ایجاد می‌شود در حالت‌های زیر چه حکمی دارد؟

الف) برداشتن رحم به طور کامل

ب) برداشتن قسمتی از رحم یا زوائد آن

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

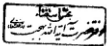
الف) خون مذکور حیض نیست، چون خون حیض از رحم خارج می شود و استحاضه هم نیست، چون استحاضه از عرق عاذل^۱ خارج می شود پس جروح است و حدث نیست و وضو و غسل ندارد.

استفتائات، ص ۱۲، س ۴

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر در زمان عادت باشد یا علائم و شرایط حیض را داشته باشد، محکوم به حیض است و الا استحاضه است و مورد الف و ب، فرق نمی کند.

بیت: اگر در زمان عادت باشد یا علائم و شرایط حیض را داشته باشد محکوم به حیض است و الا استحاضه است و مورد الف و ب، فرق نمی کند.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

الف) چنانچه شرائط حیض را داشته باشد، حیض است، و الا محکوم به استحاضه است.

استفتائات جدید، ج ۱، ص ۵۸، س ۲۶۰

ب) برداشتن قسمتی از رحم یا زواید آن تأثیری در حکم خون مزبور ندارد چنانچه خون مزبور شرائط (نشانه های) حیض را داشته یا در ایام عادت باشد حکم حیض را دارد و الا محکوم به استحاضه است مگر در مواردی که احراز شود خون زخم است.

بسمه تعالی برداشتن قسمتی از رحم یا زواید آن تأثیری در حکم خون مزبور ندارد چنانچه خون مزبور شرائط حیض را داشته یا در ایام عادت باشد حکم حیض را دارد و الا محکوم به استحاضه است مگر در مواردی که احراز شود خون زخم است و الله اعلم

۱. رگی داخل رحم که خون استحاضه از آنجا خارج می شود.

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

الف و ب) زنی که رحمش را درآورده‌اند اگر خونی ببینند و معلوم نباشد که خون زخم است اگر این خون (واجد شرایط و) به صفات حیض باشد حکم حیض را دارد.

الف و ب: زنی که رحمش را آورده‌اند اگر
خونی ببینند معلوم نباشد که خون زخم است اگر این خون
به صفات حیض باشد حکم حیض را دارد.

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف) حیض نیست.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۱۵۷، م ۴۷۴

ب) حکم سایر خون‌های مشکوک را دارد و اگر شرایط حیض را دارد حیض محسوب می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحیم
حکم سایر خون‌های مشکوک را دارد اگر شرایط
حیض را دارد، حیض محسوب می‌شود.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) در فرض سؤال خون مذکور نه حیض است و نه استحاضه.

بسم الله

در فرض سؤال، خون مذکور نه حیض است و نه استحاضه.

ب) اگر یقین ندارد که خون زخم است چنانچه خون‌ریزی در غیر ایام عادت و بدون شرایط یا صفات حیض باشد حکم مستحاضه را دارد و باید قیله و متوسط است و یا کشیده و روغن یا غاس آن عمل کند. ۷ رجب‌الاول ۱۴۴۰

بسم الله

اگر یقین ندارد که خون زخم است چنانچه خون‌ریزی در
غیر ایام عادت و بدون شرایط یا صفات حیض باشد
حکم مستحاضه را دارد و باید قیله و متوسط است و
یا کشیده و روغن یا غاس آن عمل کند. ۷ رجب‌الاول ۱۴۴۰

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) در مورد سؤال با توجه به گفته متخصصین مربوطه، با اخراج کامل رحم و دهانه آن خون مذکور حیض و استحاضه نیست و احکام آن را ندارد.

بسم الله الرحمن الرحيم

در مورد سؤال با توجه به گفته متخصصین مربوطه با اخراج کامل رحم و دهانه آن خون مذکور خون حیض و استحاضه نیست و احکام آن را ندارد.

ب) در فرض سؤال چنانچه دارای صفت خون حیض باشد محکوم به حیض است و اگر نشانه حیض نداشته باشد پس اگر در ایام عادت باشد باز محکوم به حیض است و الا حکم استحاضه را دارد.

در فرض این سئوال در صورتی که خون حیض باشد محکوم به حیض است
و اگر نشانه حیض نداشته باشد پس اگر در ایام عادت باشد باز محکوم
به حیض است و در غیر این صورت استحاضه را دارد

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) اگر یائسه نشده و خون نشانه‌های حیض را دارا باشد، احتیاطاً احکام حیض را بر آن جاری کند.

جامع المسائل، ج ۱، ص ۶۰، س ۱۶۶

ب) اگر خون جراثحت باشد حکم خاصی ندارد. و الا اگر سه روز مستمر باشد حیض است و اگر غیر مستمر باشد استحاضه است.

اگر خون جراثحت باشد حکم خاصی ندارد. و الا اگر سه روز
مستمر باشد حیض است و اگر غیر مستمر باشد استحاضه است

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف و ب) این گونه خونریزی‌ها حکم حیض و استحاضه را ندارد.

(نکته: این حکم در صورتی است که تخمدان‌ها نیز خارج شده یا فعالیت نداشته باشد.)

این گزین خون زیرها حکم حیض را استحاضه را ندارد

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله علیه

در صورتی که خون مذکور دارای صفات خون حیض بوده و سایر شرایط حیض نیز دارا می‌باشد، حکم حیض را دارد و گرنه استحاضه است مگر اینکه یقین حاصل شود که خون زخم است که احکام حیض و استحاضه را ندارد.

در صورتی که خون مذکور دارای صفات خون حیض بوده و سایر شرایط حیض نیز دارا می‌باشد، حکم حیض را دارد و گرنه استحاضه است مگر اینکه یقین حاصل شود که خون زخم است که احکام حیض و استحاضه را ندارد.

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله علیه

الف و ب) بنا بر احتیاط واجب بین تروک حائض و اعمال مستحاضه جمع نمایند.
استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

خون زن فاقد رحم با وجود تخمدان‌ها

سؤال: رحم خانمی را به طور کامل خارج کرده‌اند اما تخمدان‌هایش باقی است و به جهت فعالیت تخمدان‌ها خونی با شرایط و صفات حیض می‌بیند، خون مذکور چه حکمی دارد؟ (اگر حیض نیست آیا استحاضه محسوب می‌شود یا هیچ حکمی ندارد؟)

آیت الله خامنه‌ای رحمته علیه

اگر معلوم نباشد خون زخم است، با داشتن صفات و شرایط، حکم حیض را دارد.

بِسْمِ تَعَالَى

اگر معلوم نباشد خون زخم است، با داشتن صفات و شرایط، حکم حیض را دارد.

آیت الله سیستانی رحمته علیه

حیض نیست، بلکه بنابر احتیاط واجب، احکام استحاضه را دارد.

بِسْمِ تَعَالَى

حیض نیست بلکه بنابر احتیاط واجب

احکام استحاضه را دارد
۸ جماد الثانیة ۱۴۳۸

آیت الله شبیری رحمته علیه

در فرض سؤال، خون مذکور نه حیض است و نه استحاضه.

بِسْمِ تَعَالَى

در فرض سؤال، خون مذکور نه حیض است و نه استحاضه.

۴ ماهی الثانی ۱۳۴۸

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته علیه

در مورد سؤال با توجه به گفته متخصصین مربوطه با اخراج کامل رحم و دهانه آن خون مذکور خون حیض و استحاضه نیست و احکام آن را ندارد و در غیر این صورت یعنی اگر رحم کلاً خارج نشده باشد و دهانه آن باقی باشد در این صورت چنانچه خون با شرایط صفات حیض باشد محکوم به حیض است.

بِسْمِ تَعَالَى

در مورد سؤال با توجه به گفته متخصصین مربوطه با اخراج کامل رحم و دهانه آن خون مذکور خون حیض و استحاضه نیست و احکام آن را ندارد و در غیر این صورت یعنی اگر رحم کلاً خارج نشده باشد و دهانه آن باقی باشد در این صورت چنانچه خون با شرایط صفات حیض باشد محکوم به حیض است و الله اعلم.

آینالله مکارم شیرازی رحمته
حکم حیض را دارد.

حکم حیض را دارد

آینالله وحید خراسانی رحمته

بنابر احتیاط واجب بین اعمال استحاضه و تروک حائض جمع کند نماید.
 استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

اقسام استحاضه و تعریف آن

سؤال: تعریف استحاضه قلیله، متوسطه و کثیره چیست؟

امام خمینی رحمته

استحاضه قلیله آن است که خون از پنبه‌ای که زن آن را داخل فرج می‌گذارد عبور نکند و از طرف دیگر ظاهر نشود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود و از طرف دیگر ظاهر شود، ولی به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند جاری نشود.

استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه مذکور به دستمال جاری شود.

توضیح المسائل، ص ۵۶، م ۳۹۳

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۷، فصل فی الاستحاضه،

پاورقی ۶

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن داخل فرج می‌نماید آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود، اگرچه در یک گوشه آن باشد، ولی به دستمالی که معمولاً زنها برای جلوگیری از خون می‌بندند، جاری نشود.

استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه به دستمال جاری شود.

توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۳۹۰
المسائل الواضحه، ص ۶۸، م ۳۹۰

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون در پنبه‌ای که زن داخل فرج می‌نماید، نفوذ نکند. استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود ولی از پنبه به پارچه زیر آن جاری نشود.

استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه گذشته و به دستمال برسد.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۸۳، أقسام استحاضه

آیت الله جوادی آملی رحمه الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون، پنبه را آلوده کند و فرو نرود. استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه نفوذ کند و از سمت دیگر نمایان شود ولی بر پارچه‌ای که زنها با خود برمی‌دارند، جاری نشود. استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه بر پارچه روان شود.

توضیح المسائل، ص ۱۰۶، م ۴۰۹

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون از پنبه‌ای که زن آن را داخل فرج می‌گذارد عبور نکند و از طرف دیگر ظاهر نشود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود و از طرف دیگر ظاهر شود، ولی به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند جاری نشود. استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه مذکور به دستمال جاری شود.

توضیح المسائل امام، ص ۵۶، م ۳۹۳

تحریر الوسیله امام، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن با خود برمی‌دارد آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود، اگرچه در یک گوشه آن باشد، ولی از پنبه به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند، نرسد.

استحاضه کثیره آن است که خون پنبه را فرا گرفته و به دستمال برسد.

توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۳۹۹

العروه الوثقی مع تعلیق، ج ۱، ص ۲۳۳، م ۱

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۵، م ۲۳۷

آیت الله سبحانی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون در پنبه‌ای که زن داخل فرج می‌نماید نفوذ نکند یعنی از طرف دیگر ظاهر نشود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود و از طرف دیگر ظاهر شود ولی به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند، جاری نشود. استحاضه کثیره آن است که خون، از پنبه به دستمال جاری شود.

توضیح المسائل، ص ۱۶۵، م ۳۳۴

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن با خود برمی‌دارد آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود، هرچند در یک گوشه آن باشد ولی از طرف دیگر پنبه بیرون نیاید و به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند، نرسد.

استحاضه کثیره آن است که خون پنبه را فرا گرفته یا در آن فرو رفته و از طرف دیگر بیرون آید و به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند برسد.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۴، م ۵۹۷

المسائل المنتخبه، ص ۵۷، أقسام الاستحاضه و احکامها

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۸۶، م ۲۳۷

آیت‌الله شبیری رحمته‌الله علیه زنجانی رحمته‌الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن داخل فرج می‌گذارد آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود ولی از پشت پنبه جریان نداشته باشد، خواه از طرف دیگر پنبه بیرون آید و به دستمال برسد و خواه به

دستمال نرسد و لازم نیست خون تمام پنبه را فرا گیرد، بلکه اگر یک گوشه آن هم فرو رود کافی است.

استحاضه کثیره آن است که خون از پشت پنبه جریان داشته باشد.

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۳۹۹

آیتالله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن با خود برمی‌دارد، آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود، اگرچه در یک گوشه آن باشد، ولی از پنبه به دستمالی که معمولاً برای جلوگیری از خون می‌بندند نرسد.

استحاضه کثیره آن است که خون پنبه را فرا بگیرد و به دستمال هم برسد.

توضیح المسائل، ص ۸۰، م ۳۹۹

هدایةالعباد، ج ۱، ص ۴۶، م ۲۷۴، ۲۷۵ و ۲۷۶

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیتالله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط سطح پنبه‌ای را که زن داخل فرج می‌گذارد، آلوده کند.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود ولی به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند، نرسد.

استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه به دستمال برسد.

توضیح المسائل، ص ۶۴، م ۳۹۴

الاحکام الواضحه، ص ۵۷، م ۲۵۱

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۴

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن با خود برمی‌دارد، آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود، اگرچه در یک گوشه آن باشد، ولی از پنبه به دستمالی که معمولاً برای جلوگیری از خون می‌بندند نرسد. استحاضه کثیره آن است که خون پنبه را فرا بگیرد و به دستمال هم برسد.

توضیح المسائل، ص ۶۶، م ۳۹۹

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۵، م ۲۷۴، ۲۷۵ و ۲۷۶

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

استحاضه دو قسم است: قلیله و کثیره

استحاضه قلیله آن است که هرگاه زن پنبه‌ای را داخل کند، خون آن را آلوده نماید ولی از طرف دیگر خارج نشود، خواه خون در پنبه فرو رود یا نه

استحاضه کثیره آن است که خون در پنبه فرو رود و از آن بگذرد و به پارچه برسد.

سؤال: در م ۴۰۴ توضیح المسائل در تعریف استحاضه قلیله آمده است:

«خون پنبه را آلوده نماید ولی از طرف دیگر خارج نشود؛ خواه در پنبه

فرو رود یا نه، و در تعریف کثیره آمده: «خون در پنبه فرو رود و از آن

بگذارد و جاری شود.»؛ اگر خون در پنبه فرو رفته، پشت پنبه آلوده شده

اما پارچه زیر پنبه کاملاً تمیز است و یا اینکه پارچه در حد مختصری

آلوده شده اما خون بر آن جریان نداشته؛ آیا همچنان استحاضه قلیله

محسوب می‌شود؟

پاسخ: اگر پارچه آلوده شده، استحاضه کثیره است.

سبقت‌گالی
اگر پارچه آلوده شده، استحاضه کثیره است

۹۷۹۰۰
ناقص
۱۳۹۰/۷

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله

استحاضه قلیله آن است که خون در پنبه‌ای که زن داخل فرج می‌نماید، نفوذ نکند و از طرف دیگر ظاهر نشود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود و از طرف دیگر ظاهر شود ولی به دستمالی که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند جاری نشود. استحاضه کثیره آن است که خون از پنبه به دستمال جاری شود.

توضیح المسائل، ص ۸۱، ص ۳۹۴

منتخب المسائل، ص ۳۷، اقسام الاستحاضه و احکامها

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله

استحاضه قلیله آن است که خون فقط روی پنبه‌ای را که زن با خود برمی‌دارد آلوده کند و در آن فرو نرود.

استحاضه متوسطه آن است که خون در پنبه فرو رود، اگرچه در یک گوشه آن باشد، ولی از پنبه به دستمال و مانند آن که معمولاً زن‌ها برای جلوگیری از خون می‌بندند، نرسد.

استحاضه کثیره آن است که خون پنبه را فرا گرفته و به دستمال برسد.

توضیح المسائل، ص ۲۶۱، م ۳۹۹

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۵، م ۲۳۷

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

نحوه تشخیص نوع استحاضه برای دوشیزگان

سؤال: شیوه تشخیص نوع استحاضه برای دوشیزگان چگونه است؟

آراء مراجع عظام

مقداری پنبه ابتدای فرج داخل نماید و کمی صبر کرده و بیرون آورد، بعد از آن که فهمید کدام یک از اقسام سه‌گانه‌ی استحاضه است، کارهایی که برای آن قسم (قلیله، متوسطه، کثیره) دستور داده شده انجام دهد.

طریقه عملی: شخص مانند نحوه نشستن در دستشویی بنشیند و پنبه را در محل خروج خون قرار داده بعد بلند شود، لحظاتی صبر کرده، پنبه را خارج کند.

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله

با توجه به اینکه ممکن است این کار به پرده بکارت صدمه بزند، برای دختران این راه پیشنهاد نمی‌شود بلکه پیشنهاد می‌شود به وظیفه کسی عمل کنند که واریسی برای او ممکن نیست.

احکام بانوان، ص ۴۹، س ۳۸، پاورقی ۳

تشخیص استحاضه در خروج لخته خون

سؤال: اگر لخته بزرگ خون از زن خارج شود و روی پنبه قرار بگیرد ولی درون پنبه نفوذ نکند، این خون چه نوع استحاضه‌ای است؟

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله

مقدار خون لخته شده با مقدار خون استحاضه لخته نشده مقایسه می‌شود و به این وسیله نوع استحاضه و احکام آن مشخص می‌گردد.

مقدار خون لخته شده با مقدار خون

استحاضه لخته نشده مقایسه می‌شود

و به این وسیله نوع استحاضه و احکام

آن شخص می‌گردد

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله است.

بسم الله الرحمن الرحیم

استحاضه قلیله است.

بسم الله الرحمن الرحیم

آیت الله شبیری رحمته الله علیه زنجانی رحمته الله علیه

در فرض ذکر شده باید لخته‌ی خون مثل خون مایع فرض گردد و هر حالتی که در اثر نفوذ خون مایع به پنبه ایجاد شود، این استحاضه بر اساس آن تعیین می‌گردد.

بسم الله الرحمن الرحیم

در فرض ذکر شده باید لخته‌ی خون مثل خون مایع فرض گردد

و هر حالتی که در اثر نفوذ خون مایع به پنبه ایجاد شود،

این استحاضه بر اساس آن تعیین می‌گردد.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

استحاضه قلیله است.

استحاضه قلیله است. ۰/۲۰/۱/۴۲۲

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

استحاضه کثیره نیست.

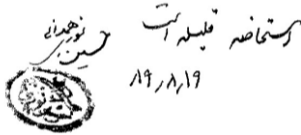
استحاضه کثیره نیست.

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال استحاضه قلیله است.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال قلیله است.

استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات

مراد از باطن و فضای فرج در شروع و ادامه استحاضه

سؤال: در برخی از رساله‌ها آمده است: اگر خون استحاضه در باطن باشد و بیرون نیاید، وضو و غسل باطل نمی‌شود. و در العروۃ الوثقی چنین آمده: «بل الاحوط اجراء احکام الاستحاضه ان خرج من العرق المسمى بالعاذل الی - فضاء الفرج و ان لم یخرج الی خارجه» با توجه به دو عبارت فوق لطفاً مرقوم بفرمایید:

۱. مراد از باطن چیست؟

۲. مراد از فضای فرج در کلمات فقهاء چیست؟

۳. حکم وضو و غسل در دو حالت زیر چگونه است؟

الف) خون در رحم بوده و به فضای فرج نرسد؟

ب) خون از رحم خارج شده و به فضای فرج برسد به طوری که قسمت‌های ابتدایی فرج پاک ولی اگر پنبه‌ای را داخل کنند، آلوده می‌شود.

آینالله تبریزی رحمته

ج ۱ و ۲ و ۳) مقصود از فضای فرج همان مجرای است که در فاصله بین رحم و خارج قرار دارد چنانچه در آن فضا خون باشد و بواسطه پنبه و مثل آن بیرون بیاید زن مستحاضه می شود و باید احکام استحاضه را رعایت کند و اگر به آن فضا خون نرسد یا به آن فضا برسد و از آنجا ولو بواسطه پنبه خارج نشود احکام استحاضه را ندارد و مقصود از بودن خون در باطن این است که خون ولو بواسطه پنبه خارج نشود البته معلوم باشد خارج شدن خون در ابتدای استحاضه شرط است نه در ادامه آن.

ج ۳) بسمه تعالی مقصود از فضای فرج همان مجرای است که در فاصله بین رحم

و خارج قرار دارد چنانچه در آن فضا خون باشد و بواسطه پنبه و مثل آن بیرون بیاید زن مستحاضه می شود و باید احکام استحاضه را رعایت کند و اگر به آن فضا خون نرسد یا به آن فضا برسد و از آنجا ولو بواسطه پنبه خارج نشود احکام استحاضه را ندارد و مقصود از بودن خون در باطن این است که خون ولو بواسطه پنبه خارج نشود البته معلوم باشد خارج شدن خون در ابتدای استحاضه شرط است نه در ادامه آن و الله اعلم

آینالله خامنه‌ای رحمته

۱ و ۲) مراد از باطن و فضای فرج، فاصله ما بین رحم و ظاهر فرج می باشد.
 ۳ الف) اگر خون وارد فضای فرج نشده، حکم حدث مترتب نیست.
 ۳ ب) استمرار حدث استحاضه به وجود خون ولو در باطن است و در شروع استحاضه چنانچه خون وارد فضای فرج شده و هنوز بیرون نیامده، بنابر احتیاط، احکام استحاضه جاری است.

۱- مراد از باطن و فضای فرج، فاصله ما بین رحم و ظاهر فرج می باشد.

۲- اگر خون وارد فضای فرج نشده، حکم حدث مترتب نیست.

۳- استمرار حدث استحاضه به وجود خون ولو در باطن است و در شروع

استحاضه چنانچه خون وارد فضای فرج شده و هنوز بیرون نیامده و بنا

بر احتیاط، احکام استحاضه جاری است.

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

(۲) که بیرون نیامده است. (به طوری که اگر پنبه داخل کند آلوده به خون می شود.)

- که بیرون نیامده است.

(۳) الف و ب) در ابتدا تا وقتی خون در باطن است و بیرون نیامده وضو و غسل لازم نیست و اگر بیرون بیاید هرچند کم باشد واجب است طبق احکام استحاضه عمل نماید و از آن پس تا زمانی که خون در مجراست هرچند بیرون نیاید ولی در محلی است که اگر پنبه داخل کند آلوده به خون می شود، واجب است به وظایف مستحاضه عمل کند.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۶، ۲۰۵م

آیت الله شبیری رحمته الله علیه زنجانی رحمته الله علیه

(۲) منظور همان مجرا و فضای فرج است.

(۳) الف) استحاضه نیست.

ب) تا زمانی که خون از فضا به خارج نرسیده، استحاضه محقق نشده و پس از خروج دم - هرچند با پنبه یا به مقدار کم - استحاضه شروع شده و در ادامه تا زمانی که در باطن خون وجود دارد - حتی اگر خارج نشود - باید به احکام استحاضه عمل کند.

بسم تعالی

۲۱- منظور بان مجرا و فضای فرج است.

۳- الف) استحاضه نیست.

ب) تا زمانی که خون از فضا به خارج نرسیده، استحاضه محقق نشده و پس از

خروج دم - هرچند با پنبه یا به مقدار کم - استحاضه شروع شده و در ادامه تا زمانی

که در باطن خون وجود دارد - حتی اگر خارج نشود - باید به احکام استحاضه عمل کند.

از بزم اربعین ۱۴۲۷

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

- (۱) مراد از باطن رحم زن است.
 - (۲) مراد از آن بین کیسه رحم و ظاهر فرج است.
 - (۳ الف) در این فرض وضو و غسل باطل نمی شود.
- ب) در این فرض بنابر احتیاط باید به وظایف مستحاضه عمل نماید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۱- مراد از باطن رحم زن است.
 - ۲- مراد از آن بین کیسه رحم و ظاهر فرج است.
 - ۳- الف- در این فرض وضو و غسل باطل نمی شود.
- ب- در این فرض بنا بر احتیاط باید به وظایف مستحاضه عمل نماید. والله العالم. هجاری الثانیة ۱۴۲۷

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

(۲۱) مراد از باطن و فضای فرج مهبل و تمام لوله بین رحم و مدخل فرج می باشد.

مراد از باطن و فضای فرج مهبل در تمام روزها هم
در فرض فرج است.

۳ الف) اگر خون داخل رحم وجود داشته باشد ولی وارد مهبل نشده باشد حکم حدث را ندارد.

اگر خون در رحم وجود داشته باشد ولی وارد مهبل نشده باشد حکم حدث را ندارد.

۳ ب) اگر خون تا بحال اصلاً بیرون نیامده است حکم حدث مترتب نمی شود. بلی اگر مقداری از آن خارج شده است حدث مترتب شده و مادامی که خون در فضای مهبل وجود دارد حکم حدث مترتب است و باید طبق احکام استحاضه عمل کند.

اگر خون تا بحال بیرون نیامده است حکم حدث مترتب نمی شود. بلی اگر مقداری از آن
خارج شده است حکم حدث مترتب شده و مادامی که خون در فضای مهبل وجود دارد
حکم حدث مترتب است و باید طبق احکام استحاضه عمل کند.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

قسمتهای ابتدایی فرج نیز جزء باطن است هر چند به هنگام نشستن دیده شود و وجود دم در این فضا سبب استحاضه است. (یعنی اگر زن فهمید خون از رحم به فضای فرج ریزش کرده هر چند هنوز خارج نشده باشد، باید وظایف استحاضه را انجام دهد).

تمامی ابتدای فرج نیز جزء باطن است هر چند به هنگام نشستن دیده شود و در دم در این فضا سبب استحاضه است

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

- (۱) از ابتدای مجرای مذکور تا رحم جزء باطن بحساب می آید.
- (۲) منظور از فضای فرج همان باطن است که به آن اشاره شد.
- (۳) فقط در فرض ب، موجب وضو یا غسل می شود.

تمامی ابتدای فرج نیز جزء باطن است هر چند به هنگام نشستن دیده شود و در دم در این فضا سبب استحاضه است

۲۲- منظور از فضای فرج همان باطن است که به آن اشاره شد

۳- فقط در فرض ب، موجب وضو یا غسل می شود

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

۱ و ۲) مراد از باطن و فضای فرج همان داخل فرج است، محلی که دخول انجام می شود.

۳. الف و ب) در ابتدا تا وقتی خون در باطن است و خارج نشده وضو و غسل واجب نیست (احکام استحاضه بار نمی شود) پس از خروج خون هر چند به وسیله

پنبه و امثال آن، حکم استحاضه جاری می‌شود و در ادامه آلودگی باطن برای استمرار حدث استحاضه کافی است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۸، م ۲۳۶

وظیفه مستحاضه قلیله برای نماز

سؤال: وظیفه مستحاضه قلیله برای نماز زمانی که خون استمرار دارد، چیست؟

امام خمینی علیه السلام

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- بنا بر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است بعد از وضو از خروج خون جلوگیری نماید.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه و ص ۴، ۵۸ م ۴

توضیح المسائل، ص ۵۰، م ۳۹۴

آیت الله اراکی علیه السلام

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید.
- واجب است بعد از وضو از خروج خون جلوگیری نماید.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۶۹، م ۴۱۲

توضیح المسائل، ص ۷۰ و ۷۳، م ۳۹۱ و ۴۱۲

آیت الله بهجت رحمته الله

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.

- بنابر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید ولو در باطن باشد.

- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است از خروج خون جلوگیری نماید.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۸۳، الاولى (م ۲۹۱) و ص ۸۵،

م ۴ (۲۹۸)

توضیح المسائل، ص ۷۸ و ۸۰، م ۳۸۲ و ۳۹۵

آیت الله تبریزی رحمته الله

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.

- بنابر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا تطهیر کند.

- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است بعد از وضو از خروج خون

جلوگیری نماید.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۹ و ۷۲، م ۲۳۹ و ۲۵۱

المسائل المنتخبة، ص ۳۷، م ۸۲

توضیح المسائل، ص ۶۳ و ۶۶، م ۴۰۰ و ۴۲۱

آیت الله خامنه ای رحمته الله

در استحاضه قلیله باید زن برای هر نماز وضو بگیرد و محل را اگر به آن خون

رسیده آب بکشد و بنابر احتیاط واجب پنبه را تعویض نماید.

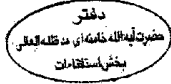
در استحاضه قلیله باید زن برای هر نماز
وضو بگیرد و محل را اگر به آن خون رسیده
آب بکشد و بنابر احتیاط واجب پنبه را تعویض

نمایند
مفکر
مفکرات آیت الله خامنه ای مد ظله العالی
پیش اسبقات

سؤال: آیا تحفظ بر مستحاضه قلیله نیز واجب است؟
بله، واجب است.

بله، واجب است.

آیت‌الله خونی رحمته الله

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- بنا بر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است بعد از وضو از خروج خون جلوگیری نماید.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۳، م (۷۸۷) و ص
۲۳۵، م (۷۹۵)
المسائل المتخبه، ص ۳۷، م ۸۲
توضیح المسائل، ص ۶۷ و ۷۰، م ۴۰۰ و با استفاده از ۴۲۱

آیت‌الله سیستانی (دام ظلّه)

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
 - ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
 - بنا بر احتیاط مستحب پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
 - در صورتی که ایمن از ضرر باشد، واجب است از خروج خون جلوگیری نماید.
- العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۰، م (۷۸۷)،
و ص ۲۶۴، م (۷۹۵)
توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۵، م ۵۹۸

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- پنبه را عوض کند یا آب بکشد
- در صورتی که خوف ضرر یا مشقت شدیدة ندارد واجب است بعد از وضو از خروج خون جلوگیری کند.

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۰۰ و ۴۰۱ و ص ۸۸، م

۴۲۱

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است از خروج خون جلوگیری کند.

توضیح المسائل، ص ۸۰، م ۴۰۰

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۶ و ۴۸، م ۲۷۴ و ۲۸۴

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- بنا بر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.

توضیح المسائل، ص ۶۴، م ۳۹۵

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۴، م (۷۸۷)

- علاوه بر کارهای واجب باید از حین وضوء تا بعد از نماز خود را محکم ببندد تا خون خارج نشود و به عبارت دیگر لازم است به هر طریق ممکن از خروج دم جلوگیری کند.

۳- مسوره بقره را واجب است بر زن من وضوء تا بعد از نماز خود را محکم ببندد تا خون خارج نشود
و در عبارت دیگر آمده است: هر طریقی که از خروج دم جلوگیری کند

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.

- پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید.

- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است از خروج خون جلوگیری کند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۵، ۵۶ و ۵۷، م ۲۷۴ و ۲۸۴

توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۴۰۰

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

- بنا بر احتیاط واجب برای هر نماز یک وضو بگیرد.

سؤال: آیا در صورت جمع بین ظهرین، تکرار وضو برای نماز عصر لازم است؟

چنانچه نماز ظهر و عصر را پشت سر هم بخوانند، یک وضو کافی است.

بسم الله

چنانچه نماز ظهر و عصر را پشت سر هم بخوانند،

یک وضو کافی است ۱۳۹۵، ۹، ۶

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
 - واجب است از سرایت خون به سایر اعضاء جلوگیری کند.
 - عوض کردن پنبه و دستمال واجب نیست، هرچند احتیاط است.
- توضیح المسائل، ص ۸۰ و ۸۱، م ۴۰۵ و ۴۱۶
 العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۷۲، م ۵

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
 - ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
 - بنا بر احتیاط واجب پنبه را عوض کند یا آب بکشد.
 - در صورتی که ضرر ندارد واجب است از خروج خون جلوگیری کند.
- التعليقات على كتاب العروة الوثقى، ص ۷۱، م ۱
 توضیح المسائل، ص ۸۲ و ۸۵، م ۳۹۵ و ۴۱۶

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
 - ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
 - بنا بر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا تطهیر نماید.
 - در صورتی که ضرر ندارد واجب است بعد از وضو از خروج خون جلوگیری کند.
- منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۹ و ۷۲، م ۲۳۹ و ۲۵۱
 توضیح المسائل، ص ۲۶۲ و ۲۶۵، م ۴۰۰
 استفتاء شفاهی از دفتر

وظیفه مستحاضه متوسطه برای نماز

سؤال: وظیفه مستحاضه متوسطه برای نماز زمانی که خون استمرار دارد، چیست؟

امام خمینی علیه السلام

اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.

واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار متوسطه، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد. در صورتی که خوف ضرر نباشد، اگر خون جریان دارد باید پیش از غسل، هنگام غسل و بعد از آن از خروج خون جلوگیری کند ولی اگر همیشه جریان ندارد واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید. وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶ و ۵۸، فصل فی الاستحاضه، الثانیه

توضیح المسائل، ص ۵۱ و ۵۳، م ۳۹۵، ۳۹۸ و ۴۱۵

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۰، م ۹

آیت الله اراکی علیه السلام

اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.

واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار متوسطه، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد. واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.

وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۶۹، ۳۹۲م و ۳۹۵ و ص ۷۲.

۴۱۲م و ۴۱۷

توضیح المسائل، ص ۷۰ و ۷۱، ۳۹۲م و ۳۹۵ و ص ۷۳

آیت الله بهجت رحمته الله

اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.

واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار متوسطه، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است بعد از وضو و غسل آن از خروج خون جلوگیری نماید.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۸۳، الثانیه (م ۲۹۲) و ص ۸۵.

۴ (۲۹۸)

توضیح المسائل، ص ۷۹ و ۸۰، م ۳۸۳

آیت الله تبریزی رحمته الله

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.

- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار متوسطه، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۹ و ۷۰، م ۲۴۰ و ۲۴۲ و

ص ۷۲، م ۲۵۱

توضیح المسائل، ص ۶۳، م ۴۰۱، ۴۰۴ و ۴۰۵

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.
- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- وضو و غسل را هرکدام اول به‌جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه، الثانیه

توضیح المسائل، ص ۵۱ و ۵۳، م ۳۹۵، ۳۹۸

- اگر ترس از ضرر نداشته باشد، بعد از وضو و غسل تحفظ واجب است.

اگر ترس از ضرر نداشته باشد، بعد از وضو و غسل

تلفظ واجب است.

آیت‌الله خوئی رحمته‌الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.
- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است بعد از غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هر کدام اول به‌جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۳، ۱ (۷۸۷) و ۹ (۷۹۵)

توضیح المسائل، ص ۶۷ و ۶۸، م ۴۰۴، ۴۰۱ و ۷۱، م ۴۲۶

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.
- بنابر احتیاط لازم برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- در صورتی که ایمن از ضرر باشد، به احتیاط واجب قبل از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- باید غسل را اول به جا آورد بعد وضو بگیرد.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۵، م ۶۰۰ و ص ۲۰۶،
 م ۶۰۴ و ص ۲۰۹، م ۶۱۳
 العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۰، م ۱ و ص ۲۶۳، م ۷ و
 ص ۲۶۴، م ۹

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

- ظاهراً باید اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد و احتیاط مستحب آن است که اگر خون به دستمال نرسیده برای اولین نماز غسل کند و برای هر روز یک غسل کافی است و اگر خون به دستمال رسیده برای نماز صبح یک غسل، و برای نماز ظهر و عصر یک غسل، و برای نماز مغرب و عشا یک غسل به جا آورد و وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است ولی بهتر است اول وضو بگیرد.
- چنانچه برای او ضرر ندارد باید بعد از غسل یا وضو تا پایان نماز از بیرون آمدن خون جلوگیری نماید.

توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۰۲ و ص ۸۶، م ۴۰۵ و
 ص ۸۸، م ۴۲۱

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.

- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، چنانچه خون قطع نمی شود بنابر احتیاط پیش از غسل و بعد از آن از خروج خون جلوگیری نماید و اگر همیشه جریان ندارد فقط باید بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۸۰ و ۸۱، م ۴۰۴، ۴۰۵ و ۴۲۱
 هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۶، ۲۷۵ م، ص ۴۸، ۲۸۴ م
 با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.
- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۴، م ۷۸۷ و
 ص ۲۲۶، م ۷۹۳
 توضیح المسائل، ص ۶۵، م ۴۰۰

- بنابر احتیاط واجب از حین غسل تا بعد از نماز خود را محکم ببندد تا خون خارج نشود و به عبارت دیگر لازم است به هر طریق ممکن از خروج دم جلوگیری کند.

بنابر احتیاط واجب در حین غسل تا بعد از نماز خود را محکم ببندد تا خون خارج نشود
 و در صورتی که در حین غسل
 در هر طریقی ممکن از خروج دم جلوگیری کند

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.
- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، چنانچه خون قطع نمی شود باید پیش از غسل و بعد از آن بوسیله پنبه از بیرون آمدن خون جلوگیری نماید ولی اگر همیشه جریان ندارد واجب است بعد از غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هرکدام اول به جا آورد صحیح است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۶، م ۲۷۵ و ص ۵۷، م ۲۸۴

توضیح المسائل، ص ۶۷ و ۶۸، م ۴۰۱ و ۴۰۵

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

مستحاضه متوسطه در حکم مستحاضه قلیله است.

ستحاضه متوسطه حکم مستحاضه قلیله است

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.
- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.
- در صورتی که ضرر ندارد واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری کند.

- وضو و غسل را هرکدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

توضیح المسائل، ص ۸۲ و ۸۳، م ۳۹۶، ۳۹۷ و ۳۹۹ و

ص ۸۵، م ۴۱۹

تعلیقه علی کتاب العروه الوثقی، ص ۷۱، م ۱

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

- اعمال مستحاضه قلیله را انجام دهد.

- واجب است برای اولین نمازی که متوسطه شده یک غسل انجام دهد و در صورت استمرار، هر روز برای نماز صبح یک غسل انجام دهد.

- در صورتی که ضرر ندارد، اگر خون جریان دارد، در حین غسل و وضو از خروج خون جلوگیری کند و اگر خون جریان ندارد بعد از غسل و وضو از خروج خون جلوگیری کند.

- وضو و غسل را هرکدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۹، م ۲۴۰ و ص ۷۲، م ۲۵۱

توضیح المسائل، ص ۲۶۲، م ۴۰۱ و ص ۲۶۵، م ۴۲۱

استفتاء شفاهی از دفتر

انجام غسل استحاضه متوسطه بعد از طلوع آفتاب

سؤال: مستحاضه متوسطه‌ای که نماز صبح او قضا شده اگر بعد از طلوع آفتاب تا قبل از ظهر غسل کند و نماز صبح را قضا نماید، آیا برای نماز ظهر و عصر مجدداً غسل کند؟

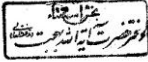

آیت الله بهجت رحمته الله

ظاهراً لازم نیست، همان عمل کافی است.

بسته به ظاهر لازم نیست، همان عمل کافی است.

آیت الله تبریزی رحمته الله

در فرض سؤال که مستحاضه متوسطه نماز صبح او قضاء شده، بعد از دخول وقت نماز ظهر غسل می کند و وضوء بگیرد و اوّل نماز قضاء صبح می خواند و بعد از آن وضوء می گیرد و نماز ظهر و عصر می خواند.

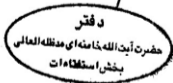
در فرض سؤال که مستحاضه متوسطه نماز او
قضاء شده، بعد از دخول وقت نماز ظهر غسل می کند
و وضوء بگیرد و اوّل نماز قضاء صبح می خواند و بعد از آن
وضوء می گیرد و نماز ظهر و عصر می خواند. والله العالم

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله

در فرض مذکور تجدید غسل لازم نیست.

در فرض مذکور تجدید غسل لازم نیست.

آیت الله خویی رحمته الله

تجدید غسل لازم نیست.

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

به احتیاط واجب برای نماز ظهر غسل کند

بر احتیاط واجب برای نماز ظهر غسل کند

و به احتیاط مستحب نماز قضا را بعد از پاکی انجام بدهد.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۱۵، م ۶۴۲

عروة الوقتی، ج ۱، ص ۲۶۸، م ۱۹

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

برای نماز ظهر غسل لازم نیست.

توضیح المسائل، ص ۸۵، با استفاده از م ۴۰۲

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

بنابر احتیاط واجب، برای نماز ظهر و عصر، غسل دیگری بنماید.

بسم الله الرحمن الرحیم
۳- بنا بر احتیاط واجب، برای نماز ظهر و عصر،
غسل دیگری بنماید. و الله اعلم. ۳ ربیع الثانی ۱۴۱۶

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

خیر. لازم نیست.

خیر. لازم نیست.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

به عقیده ما مستحاضه متوسطه در حکم قلیله است و غسل ندارد.

بعقیده ما مستحاضه متوسطه در حکم قلیله است و غسل ندارد.

۱۴، ۱۳، ۲۸

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سئوال، احتیاطاً برای نماز ظهر و عصر هم غسل نماید ولی اگر قضای نماز صبح را به تأخیر بیندازد می تواند با یک غسل نماز ظهر و عصر و قضای صبح را بجا آورد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در فرض سئوال، احتیاطاً برای نماز ظهر و عصر هم غسل نماید
ولی اگر قضای نماز صبح را به تأخیر بیندازد می تواند با یک غسل
نماز ظهر و عصر و قضای صبح را بجا آورد.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

نماز قضا باطل است، چرا که نماز قضا در پاکی باید انجام شود و برای نماز ظهرین مجدداً غسل لازم دارد.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۳۸

وظیفه مستحاضه کثیره برای نماز

سؤال: وظیفه مستحاضه کثیره برای نماز زمانی که خون استمرار دارد، چیست؟

امام خمینی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.

- باید برای هر نماز دستمال و بنابر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشاءین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، اگر خون جریان دارد باید پیش از غسل، هنگام غسل و بعد از آن از خروج خون جلوگیری کند ولی اگر همیشه جریان ندارد واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه، النالنه
توضیح المسائل، ص ۵۰ و ۵۱ و ۵۲، م ۳۹۴، ۳۹۶، و ۳۹۸ و

۴۱۵

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشاءین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۶۹، م ۳۹۳ و ۳۹۵، ص ۷۲، م ۴۱۲
توضیح المسائل، ص ۷۰ و ۷۱، م ۳۹۱، ۳۹۳ و ۳۹۵، ص ۷۳،

۴۱۲م

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

- بنابر احتیاط واجب برای هر نماز یک وضو لازم است.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- بنابر احتیاط برای هر نماز دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد، اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۸۴ و ۸۵، الثالثه (م ۲۹۳) و م ۴ (۲۹۸)

توضیح المسائل، ص ۷۹ و ۸۰، م ۳۸۳، ۳۸۴ و ۳۸۵

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز بنابر احتیاط دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- واجب است از بعد از غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- اظهر این است که در استحاضه کثیره غسل از وضو کفایت می کند، ولی اگر بخواهد وضو بگیرد باید قبل از غسل وضو بگیرد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۰، ۲۴۱ م و ۲۴۲ و ص ۷۲، ۲۵۱ م

توضیح المسائل، ص ۶۳، م ۴۰۲، ۴۰۰ و ۴۰۴

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

- برای هر نماز یک وضو بگیرد.

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز دستمال و بنابر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۷، النائه و توضیح المسائل،

ص ۵۱، م ۳۹۶ و ۳۹۸

با استفاده از استفتانات موجود در واحد

- اگر ترس از ضرر نداشته باشد، بعد از وضو و غسل تحفظ واجب است.

اگر ترس از ضرر نداشته باشد، بعد از وضو و غسل

تمیز واجب است.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- برای هر نماز بنابر احتیاط دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، بعد از غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- اظهار این است که در استحاضه کثیره غسل از وضو کفایت می‌کند، ولی اگر بخواهد وضو بگیرد باید قبل از غسل وضو بگیرد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۳، ۱م (۷۸۷)، و

۲۳۵، م ۹ (۷۹۵)

توضیح المسائل، ص ۶۷ و ۶۸، م ۴۰۰، ۴۰۲ و ۴۰۴ و

ص ۷۰، م ۴۲۱

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- بنا بر احتیاط واجب برای هر نماز دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که ایمن از ضرر باشد، به احتیاط واجب قبل از وضو و غسل از خروج جلوگیری نماید.
- در استحاضه کثیره غسل از وضو کفایت می‌کند، ولی اگر بخواهد وضو بگیرد باید قبل از غسل وضو بگیرد.^۱

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۰، الثالثه و ص ۲۶۴،

۹م (۷۹۵) و ص ۲۶۳، ۷م

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۶، ۶۰۴م

آیت الله شبیری رحمته الله علیه زنجانی رحمته الله علیه

- باید برای هر نماز یک وضو بگیرد.
- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز دستمال و پنبه را اگر نجس شده عوض کرده یا آب بکشد.

۱. آنچه بیان شد تکلیف مستحاضه کثیره ای است که خون پی در پی از پنبه به دستمال برسد. اما چنانچه رسیدن خون از پنبه به دستمال با قدری فاصله باشد، که زن بتواند در آن فاصله غسل نموده و یک نماز یا بیشتر بخواند، احتیاط لازم آن است که هرگاه خون از پنبه به دستمال برسد، پنبه و دستمال را عوض کرده و غسل کرده و نماز بخواند. هر چند که بین نماز ظهر و عصر جمع کرده باشد، اگر خون مجدداً به دستمال رسیده باشد به احتیاط واجب، برای نماز عصر مجدداً غسل کند.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۶، ۶۰۲م

- اگر بین ظهیرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر یا مشقت شدیدة ندارد، واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد اشکالی ندارد؛ ولی مستحب- بلکه مطابق احتیاط استحبابی- است که اول وضو بگیرد.

توضیح المسائل، ص ۸۵ م ۴۰۰ و ص ۸۶ م ۴۰۳ و ص ۸۸ م ۴۲۱

آیتالله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز دستمال و پنبه را عوض کند یا آب بکشد.
- اگر بین ظهیرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، چنانچه خون قطع نمی شود بنابر احتیاط پیش از غسل و بعد از آن از خروج خون جلوگیری نماید و اگر همیشه جریان ندارد فقط باید بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- چون وجوب وضو در استحاضه کثیره محل تأمل است، احتیاط (مستحب) آن است که قبل از غسل به قصد رجاء وضو بگیرد و اگر جمع بین ظهیرین و عشائین نماید گرفتن وضو (برای نماز دوم) خلاف احتیاط است (نباید وضو بگیرد) مگر در حال گفتن اقامه نماز دوم، به گونه ای که عرف بگوید بین دو نماز فاصله نیفتاده است.

توضیح المسائل، ص ۸۱ م ۴۰۰ و ۴۰۲ و ۴۲۱

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۶ و ۴۷، م ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۸۴

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

بالتفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سوالات

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز دستمال و بنابر احتیاط واجب پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بباندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- وضو و غسل را هر کدام اول به جا آورد صحیح است، ولی بهتر آن است که اول وضو بگیرد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۴، ۱م (۷۸۷) و ۲۲۶.

۷م (۷۹۳)

توضیح المسائل، ص ۶۴ و ۶۵، ۳۹۵م، ۳۹۷ و ۳۹۹

- بنابر احتیاط واجب از حین غسل تا بعد از نماز خود را محکم ببندد تا خون خارج نشود و به عبارت دیگر لازم است به هر طریق ممکن از خروج دم جلوگیری کند.

۵. بنا بر احتیاط در حین غسل، بندد تا زخم را محکم ببندد و خون خارج نشود
و دم بیرون نماند و در صورتی که دم بیرون آید
در طریقی ممکن از خروج دم جلوگیری کند

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- باید برای هر نماز دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بباندازد باید پنج غسل انجام دهد.

- در صورتی که خوف ضرر نباشد، چنانچه خون قطع نمی‌شود باید پیش از غسل و بعد از آن به وسیله پنبه از بیرون آمدن خون جلوگیری نماید ولی اگر همیشه جریان ندارد واجب است بعد از غسل از خروج خون جلوگیری نماید.

- چون وجوب وضو در استحاضه کثیره محل تأمل است، احتیاط (مستحب) آن است که قبل از غسل به قصد رجاء وضو بگیرد و اگر جمع بین ظهیرین و عشاءین نماید گرفتن وضو (برای نماز دوم) خلاف احتیاط است (نباید وضو بگیرد) مگر در حال گفتن اقامه نماز دوم، به گونه‌ای که عرف بگوید بین دو نماز فاصله نیفتاده است.

هدایةالعباد، ج ۱، ص ۵۶، م ۲۷۶ و ۲۷۷

توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۴۰۰ و ۴۰۲ و ص ۷۰، م ۴۲۱

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

آیت‌الله مکارم شیرازی رحمته‌الله

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.

- واجب است از سرایت خون به سایر اعضاء جلوگیری کند.

- اگر بین ظهیرین و همچنین عشاءین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیاندازد باید پنج غسل انجام دهد.

- هر گاه خون به بیرون جریان دارد چنانچه برای او ضرر نداشته باشد، باید پیش از غسل و بعد از آن به وسیله پنبه و مانند آن از بیرون آمدن خون جلوگیری کند، ولی اگر این کار مشقت زیاد دارد لازم نیست.

- احتیاط مستحب آن است که علاوه بر غسل برای هر نماز یک وضو بگیرد، قبل از غسل یا بعد از آن.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۰ و ۲۷۱، فصل

فی الاستحاضه، م ۱ و ص ۲۷۲ و ۲۷۳، م ۵ و ۹

توضیح المسائل، ص ۷۷، م ۴۰۵ و ۴۰۷ و ص ۷۸، م

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- بنا بر احتیاط واجب برای هر نماز دستمال یا پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که خوف ضرر نباشد، اگر خون جریان دارد باید پیش از غسل، هنگام غسل و بعد از آن از خروج خون جلوگیری کند ولی اگر همیشه جریان ندارد واجب است بعد از وضو و غسل از خروج خون جلوگیری نماید.
- اقوی این است که در استحاضه کثیره غسل از وضو کفایت می‌کند. اگر بخواهد وضو بگیرد باید قبل از غسل وضو بگیرد.

توضیح المسائل، ص ۸۲، ۸۳ و ۸۵، م ۳۹۹، ۳۹۷ و ۴۱۶

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۰، م ۱

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

- ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده آب بکشد.
- برای هر نماز بنا بر احتیاط واجب دستمال و پنبه را عوض کرده یا آب بکشد.
- اگر بین ظهرین و همچنین عشائین جمع کند باید سه غسل انجام دهد اما اگر فاصله بیندازد باید پنج غسل انجام دهد.
- در صورتی که ضرر ندارد اگر خون جریان دارد، در حین غسل از خروج خون جلوگیری کند و اگر خون جریان ندارد بعد از غسل از خروج خون جلوگیری کند.
- در استحاضه کثیره غسل از وضو کفایت می‌کند. اگر بخواهد وضو بگیرد باید قبل از غسل وضو بگیرد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۶۹ و ۷۲، م ۲۴۱ و ۲۵۱

توضیح المسائل، ص ۷۰ و ۷۱، م ۴۰۱ و ۴۰۴

استفتاء شفاهی از دفتر

فاصله بین نماز و اعمال مستحاضه

سؤال: آیا مستحاضه‌ای که خونس استمرار دارد می‌تواند بین نماز و اعمال استحاضه فاصله بیندازد؟

آیات عظام امام خمینی علیه السلام، اراکی علیه السلام، بهجت علیه السلام، تبریزی علیه السلام، خونی علیه السلام،
فاضل لنکرانی علیه السلام، گلپایگانی علیه السلام، سیستانی علیه السلام، شبیری زنجانی،
صافی گلپایگانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی و وحید خراسانی (دام
ظلمهم العالی)

بر مستحاضه لازم است پس از کسب طهارت فوراً مشغول نماز شود^۱.

آیت‌الله خامنه‌ای علیه السلام

به هر حال زن مستحاضه اگر بین اعمال مستحاضه و نماز فاصله بیندازد باید دوباره آن اعمال را انجام دهد و نماز بخواند مگر اینکه بداند از وقتی که مشغول وضو یا

۱. امام خمینی (ره): تحریر الوسیله، ج ۱، باب استحاضه، م ۳، ص ۴۷

آیت‌الله اراکی (ره): مسائل الواضحه، ج ۱، باب استحاضه، م ۴۱۰، ص ۷۲

آیت‌الله بهجت (ره): وسیله النجاة، ج ۱، م ۳، ص ۸۵

آیت‌الله تبریزی (ره): منهاج الصالحین، ج ۱، م ۲۵۰، ص ۷۲

آیت‌الله خویی (ره): منهاج الصالحین، م ۲۵۰، ص ۷۲؛ عروة الوثقی، ج ۱، م ۸ و ۹، ص ۲۵۰

آیت‌الله سیستانی (دام‌ظله): عروة الوثقی، ج ۱، م ۸ و ۹، ص ۲۶۳؛ منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۸۳، م ۲۵۰

آیت‌الله شبیری زنجانی (دام‌ظله): رساله توضیح المسائل، ج ۱، م ۴۱۹، ص ۸۹

آیت‌الله صافی گلپایگانی (دام‌ظله): هدایة العباد، ج ۱، م ۲۸۳، ص ۴۷

آیت‌الله فاضل لنکرانی (ره): عروة الوثقی، ج ۱، م ۲۲۵، م ۸ و ۹

آیت‌الله گلپایگانی (ره): هدایة العباد، ج ۱، م ۲۸۳، ص ۵۷

آیت‌الله مکارم شیرازی (دام‌ظله): عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۷۲، م ۸ و ۹

آیت‌الله نوری همدانی (دام‌ظله): تعلیقه بر عروة، م ۸ و ۹، ص ۷۱

آیت‌الله وحید خراسانی (دام‌ظله): منهاج الصالحین، ج ۲، م ۲۵۰، ص ۷۲

غسل شده، خونی از او بیرون نیامده و تا بعد از نماز هم خون در داخل فرج نبوده و بیرون نیامده است.

بِسْمِ اللّٰهِ

بهر حال زن مستحاضه اگر پس از اتمام استحاضه و نماز
فاصله بیندازد، باید دوباره آن اعمال را انجام دهد و
نماز بخواند مگر آن که بلافاصله وقتش که مشغول وضو یا
غسل شده خونی از او بیرون نیامده و تا بعد از نماز
هم خون در داخل فرج نبوده و بیرون نیامده است.

دفتر
مطهرت آیة الله خمینی مد ظله العالی
۳۵۴۳۸ - مجلس استفتاءات

تکلیف مستحاضه کثیره در صورت باطل شدن نماز

سؤال: اگر مستحاضه کثیره در میان نماز ظهر علم به بطلان نماز پیدا کند (مثلاً شک بین ۱ و ۲) آیا برای اعاده نماز ظهر و خواندن نماز عصر باید مجدداً اعمال استحاضه را انجام دهد؟

آیت الله خامنه‌ای مد ظله العالی

در فرض سؤال نسبت به هر دو مورد تجدید غسل لازم نیست.

بِسْمِ اللّٰهِ

در فرض سؤال نسبت به هر دو مورد
تجدید غسل لازم نیست.

دفتر
مطهرت آیة الله خامنه‌ای مد ظله العالی
۳۶۵۸۱ - مجلس استفتاءات

آیت الله سبحانی رحمته الله علیه

چون امر به اعاده به دستور شرع بوده طبعاً اثر غسل به قوت خود باقی است اگر بلافاصله باشد.

بِسْمِ اللَّهِ
چون امر به اعاده به دستور شرع بوده
طبعاً اثر غسل به قوت خود باقی است اگر
بلافاصله باشد. در تاریخ ۹۸ ذی القعدة ۱۴۲۹

۱۳۴۴
مجلس استفتائات
دفتر حضرت
آیت الله العظمی
سبحانی

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

لازم نیست مگر اینکه خون، قطع شود و مجدداً بیرون نیاید.

لازم نیست مگر اینکه خون، قطع شود
و مجدداً بیرون نیاید.

آیت الله شبیری رحمته الله علیه زنجانی رحمته الله علیه

اگر فوریت بین انجام وظیفه مستحاضه و نماز جدید به هم خورده باشد و در این فاصله خون خارج شده باشد، تکرار اعمال مستحاضه لازم است.

بِسْمِ اللَّهِ

اگر فوریت بین انجام وظیفه مستحاضه و نماز
جدید بهم خورده باشد و در این فاصله خون خارج
شده باشد، تکرار اعمال مستحاضه لازم است.

۸ مهر ۱۳۹۲

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

اگر خونی از او بیرون نیامده مجدداً غسل لازم نیست و اگر خون بیرون آمده غسل را تجدید نماید.

بسم الله الرحمن الرحیم

اگر خونی از او بیرون نیامده مجدداً غسل لازم نیست و اگر خون بیرون آمده غسل را تجدید نماید والله العالم. محرم الحرام ۱۴۴۰ هـ

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

لازم نیست.

ج ۲، لازم نیست.

پیشتر فرموده شد
۲۲/۱۰/۸۹

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

اگر در فرض سؤال، اگر فاصله زیاد نشده است اشکال ندارد.

بسم تعالی
در فرض سؤال؛ اگر فاصله زیاد نشده است اشکال ندارد.

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

باید تمام کارهایی را که برای استحاضه گفته شد، انجام دهد.

استفتاء شفاهی از دفتر معظم له

نماز مستحاضه کثیره و متوسطه در صورت انجام ندادن غسل

سؤال: اگر مستحاضه کثیره یا متوسطه غسل های یومیه را عمداً یا سهواً انجام ندهد، نمازهایش چه حکمی دارد؟

اتفاق آراء مراجع

نمازها باطل است.^۱

نکته: طبق نظر آیت الله شبیری زنجانی (دام ظلّه) بر مستحاضه متوسطه غسل واجب نیست و بنابراین ترک آن موجب بطلان نماز نمی شود و طبق نظر آیت الله مکارم

-
۱. امام خمینی (ره): العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۳، ۱۸ م - توضیح المسائل، ص ۶۰، م ۴۲۶
 - آیت الله اراکی (ره): العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۳، ۱۸ م - توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۴۲۳
 - آیت الله بهجت (ره): توضیح المسائل، ص ۸۰-۷۸، با استفاده از م ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۹۰ و ۳۹۴ و وسیلة النجاة، ج ۱، ص ۸۴، با استفاده از م ۲۹۴ و ص ۸۳، با استفاده از م ۲۹۳-۲۹۱
 - آیت الله تبریزی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۴۳۲ - منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۹، با استفاده از م ۲۴۱-۲۳۹
 - آیت الله خامنه‌ای (دام ظلّه): با استناد به توضیح المسائل امام خمینی، ص ۶۰، م ۴۲۰
 - آیت الله خویی (ره): العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۳۸، ۱۸ م - توضیح المسائل، ص ۷۲، م ۴۳۲
 - آیت الله سیستانی (دام ظلّه): توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۱۴، م ۶۳۴ - العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۷، ۱۸ م و
 - آیت الله شبیری زنجانی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۰۲ و ص ۹۱، م ۴۳۲
 - آیت الله صافی گلپایگانی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۷۳، م ۴۳۲ - هداية العباد، ج ۱، ص ۴۶ و ۴۷، با استفاده از م ۲۷۶-۲۷۴، و ۲۷۸ م
 - آیت الله فاضل لنکرانی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۲۳ - العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۲۹، ۱۸ م
 - آیت الله گلپایگانی (ره): العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۳، ۱۸ م - توضیح المسائل، ص ۷۲، م ۴۳۲
 - آیت الله مکارم شیرازی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۸، با استفاده از م ۴۰۵ - عروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۷۷، ۱۸ م
 - آیت الله نوری همدانی (دام ظلّه): التعلیقات علی العروة الوثقی، ص ۷۲، ۱۸ م - توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۲۷
 - آیت الله وحید خراسانی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۴۳۲ - منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۶-۷۵، با استفاده از م ۲۴۲-

شیرازی (دام ظلّه) هرگاه زن پنبه‌ای را داخل کند و خون آن را آلوده نماید ولی از طرف دیگر خارج نشود، خواه خون در پنبه فرو رود یا نه استحاضه قلیله است.

آیت‌الله شبیری، توضیح المسائل، ص ۸۵، م ۴۰۲

آیت‌الله مکارم، توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۰۴

وظیفه مستحاضه برای نماز آیات و اعاده فریضه

سؤال: آیا مستحاضه در موارد ذیل نیاز به غسل و وضوی مستقل دارد؟

الف) نماز آیات

ب) اعاده نماز خوانده شده به نیت احتیاط به صورت فردی یا جماعت

امام خمینی علیه السلام

الف) اگر در وقت نماز یومیه نماز آیات بر مستحاضه واجب شود احتیاط واجب آن است که هر دو را با یک غسل و وضو به جا نیاورد. و اگر در غیر وقت یومیه واجب شود باید برای نماز آیات کارهایی را که برای نماز یومیه واجب است انجام دهد.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

توضیح المسائل، ص ۵۷، م ۴۰۲ و ص ۶۱، م ۴۳۰ و ۴۳۱

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۹، م ۵ و ص ۲۵۴، م ۲۰

آیت‌الله اراکی علیه السلام

الف) بله باید غسل و وضوی مستقل انجام دهد، حتی اگر بین نماز یومیه و آیات فاصله نیندازد.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۴، م ۴۲۷ و ۴۲۸

توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۳۹۹، و ص ۷۶، م ۴۲۸

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله علیه

الف) اگر در وقت نماز یومیه نماز آیات بر مستحاضه واجب شود احتیاط واجب آن است که غسل و وضو مستقل انجام دهد و اگر در غیر وقت یومیه واجب شود، باید برای نماز آیات کارهایی را که برای نماز یومیه واجب است، انجام دهد.
ب) باید تمام اعمال مستحاضه را دوباره انجام دهد.

الف) اگر در وقت نماز یومیه نماز آیات بر مستحاضه واجب شود احتیاط واجب آن است که غسل و وضو مستقل انجام دهد و اگر در غیر وقت یومیه واجب شود، باید برای نماز آیات کارهایی را که برای نماز یومیه واجب است، انجام دهد.
ب) باید تمام اعمال مستحاضه را دوباره انجام دهد.

آیت‌الله خویی رحمته‌الله علیه

الف) قلیله باید وضو بگیرد و مستحاضه متوسطه و کثیره بنا بر احتیاط واجب پیش از وضو غسل نیز بنماید اگرچه بخواد هر دو را پشت سر هم انجام دهد.
ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۸، ۲۰م
توضیح المسائل، ص ۶۸، ۴۰۸م و ص ۷۲، ۴۳۶م
ص ۷۳، ۴۳۷م

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله علیه

الف) اگر در وقت نماز یومیه نماز آیات بر مستحاضه واجب شود احتیاط واجب آن است که هر دو را با یک غسل و وضو به جا نیاورد. و اگر در غیر وقت یومیه واجب شود باید برای نماز آیات کارهایی را که برای نماز یومیه واجب است انجام دهد.
ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۷، ۶۰۸م و ص ۲۱۴، ۶۴۰م و ۶۴۱

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف) بله باید غسل و وضوی مستقل انجام دهد، حتی اگر بین نماز یومیه و آیات فاصله نیندازد.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

توضیح المسائل، ص ۸۷، ۴۰۸، و ص ۹۱، م ۴۳۶ و ۴۳۷

آیت الله صافی گلپایگانی (دام ظلّه)

الف) بله باید غسل و وضوی مستقل انجام دهد، حتی اگر بین نماز یومیه و آیات فاصله نیندازد.

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۳۶ و ۴۳۷

سؤال: با توجه به مسأله ۲۸۲ هدایه العباد و ۴۲۷ توضیح المسائل، چنانچه مستحاضه کثیره بخواند بعد از نماز فریضه، همان نماز را اعاده کند، یا نماز آیات بخواند یا نمازهای مستحبی پی در پی بخواند، آیا وضو و غسل مجدد لازم است یا به همان اکتفاء کند؟

با استمرار دم برای نوافل یومیه، غسل فریضه کافی است و در سایر موارد مانند نماز آیات و اعاده فریضه و نمازهای مستحبی مانند نماز جعفر طیار غسل مجدد لازم است.

ج- با استمرار دم برای نوافل یومیه، غسل فریضه کافی است و در سایر موارد مانند نماز آیات و اعاده فریضه و نمازهای مستحبی مانند نماز جعفر طیار غسل مجدد لازم است. و الله اعلم
۱۴/۱/۱۳۸۳

آیتالله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

الف) بله باید غسل و وضوی مستقل انجام دهد، حتی اگر بین نماز یومیه و آیات فاصله نیندازد.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۵، م ۵م و ص ۲۲۹،

۲۰م

توضیح المسائل، ص ۶۵، م ۴۰۲ و ص ۶۹، م ۴۲۷ و ۴۲۸

آیتالله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) بله باید غسل و وضوی مستقل انجام دهد، حتی اگر بین نماز یومیه و آیات فاصله نیندازد.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۹، م ۵م و ص ۲۵۴، م ۲۰م

توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۰۸ و ص ۷۲، م ۴۳۶ و

۴۳۷

آیتالله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در صورتی که غسلهای روزانه خود را انجام دهد غسل دیگری لازم نیست ولی باید وضو بگیرد.

ج ۱، در صورتی که غسلهای روزانه خود را انجام دهد غسل دیگری لازم نیست

ولی باید وضو بگیرد =

آیتالله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) بنا بر احتیاط واجب غسل و وضو لازم است.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ص ۷۱، م ۵م و ص ۷۲، م ۲۰م

توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۰۳ و ص ۷۱، م ۴۳۱ و ۴۳۲

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) هرچند نماز یومیه و آیات را پشت سر هم بخواند، باید برای هر کدام وظایف استحاضه را جداگانه انجام دهد.

ب) باید تمام کارهای استحاضه را دوباره انجام دهد.

احکام بانوان، ص ۴۸، س ۳۵

توضیح المسائل، ص ۷۶، م ۴۳۶ و ۴۳۷

وظیفه مستحاضه برای نماز احتیاط، سجده سهو و تشهد فراموش شده

سؤال: آیا مستحاضه برای خواندن نماز احتیاط، سجده و تشهد فراموش شده و سجده سهو، نیاز به غسل و وضوی مجدد دارد؟

آیات عظام امام خمینی رحمته الله علیه، اراکی رحمته الله علیه، تبریزی رحمته الله علیه، خوئی رحمته الله علیه، خامنه‌ای رحمته الله علیه، شبیری زنجانی رحمته الله علیه صافی گلپایگانی رحمته الله علیه، فاضل لنکرانی رحمته الله علیه، گلپایگانی رحمته الله علیه، مکارم شیرازی رحمته الله علیه، نوری همدانی رحمته الله علیه

اگر آنها را بعد از نماز فوراً به جا آورد لازم نیست کارهای استحاضه را انجام دهد.^۱

۱. امام خمینی (ره): توضیح المسائل، ص ۵۷، م ۴۰۲ و العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۹، ۵م

آیت الله اراکی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۴، م ۴۰۸ و العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۹، ۵م

آیت الله تبریزی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۴، م ۴۰۸

آیت الله خامنه‌ای (دام ظلّه)، با استناد به توضیح المسائل امام خمینی، ص ۵۷، م ۴۰۲

آیت الله خوئی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۰۸ و العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۴، ۵م

آیت الله شبیری زنجانی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۰۸.

آیت الله فاضل لنکرانی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۵، م ۴۰۲ و العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۵، ۵م

آیت الله گلپایگانی (ره): توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۰۸ و العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۹، ۵م

آیت الله مکارم شیرازی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۸۰، م ۴۱۰، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۲، ۵م

آیت الله نوری همدانی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۸۳، م ۴۰۳ و التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۱، فصل فی الاستحاضه

آیت‌الله سیستانی رحمته الله علیه و آیت‌الله وحید خراسانی رحمته الله علیه برای خواندن نماز احتیاط و سجده و تشهد فراموش شده، اگر آنها را بعد از نماز فوراً به جا آورد، لازم نیست کارهای استحاضه را به جا آورد و برای سجده سهو در هر حال لازم نیست کارهای استحاضه را انجام دهد.^۱

آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه اگر بلافاصله انجام می‌دهد غسل و وضو مجدد لازم نیست.

اگر بلافاصله انجام می‌دهد غسل و وضو مجدد لازم نیست

وظیفه مستحاضه برای نمازهای مستحبی

سؤال: مستحاضه برای نمازهای مستحبی چه وظیفه‌ای دارد؟

امام خمینی رحمته الله علیه

در هر سه قسم استحاضه باید برای هر نماز مستحبی جداگانه وضو بگیرد و در مستحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۶، فصل فی الاستحاضه

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۸، ۲۴۹، م ۵۱ و ص ۲۵۳،

م ۱۷

۱. آیت‌الله سیستانی رحمته الله علیه توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۰۷، م ۶۰۸

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته الله علیه توضیح المسائل، ص ۷۱، م ۴۰۸

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

در هر سه قسم استحاضه باید برای هر نماز مستحبی جداگانه وضو بگیرد و در استحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۰ م ۳۹۹

العروقات الوقی، ج ۱، ص ۲۴۸، ۲۴۹، م ۱ و ۵ و ص ۲۵۳، م ۱۷

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

مستحاضه قلیله و متوسطه باید بر هر نماز، وضو بگیرد.

مستحاضه کثیره اگر بعد از انجام غسل نماز واجب، بخواید نمازهای نافله بخواند، وضو نمی‌خواهد ولی اگر بخواید نمازهای مستقل مانند نماز شب و غیره بخواند، فقط نیاز به وضو دارد.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۰، م ۲۳۹ و ۲۴۱

المسائل المنتخبه، ص ۳۶، م ۷۸

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

در جمیع اقسام مستحاضه برای انجام هر یک از نمازهای مستحب اعم از نوافل یومیه و غیر آن، باید وضو گرفت ولی در مورد مستحاضه متوسطه و کثیره انجام غسل برای نمازهای مستحب لازم نیست و انجام غسل برای نمازهای واجب کافی است.

رسیدها

در جمیع اقسام مستحاضه برای انجام هر یک از نمازهای مستحب اعم از نوافل یومیه و غیر آن، باید وضو گرفت ولی در مورد مستحاضه متوسطه و کثیره انجام غسل برای نمازهای مستحب لازم نیست و انجام غسل برای نمازهای واجب کافی است.

دفتر
مخبره آیت الله خامنه‌ای
پخش اسطوخودوس

۰۲۹۵۴۱

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

مستحاضه قلیله و متوسطه برای هر نماز، باید وضو بگیرد. و در استحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است و اگر بخواهد بعد از غسل نماز واجب، نماز مستحبی بخواند، وضو لازم ندارد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۳، م ۵۱

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۵، م ۲۳۹ و ۲۴۱

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

مستحاضه قلیله و متوسطه برای هر نماز، باید وضو بگیرد. و در استحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است و اگر بخواهد بعد از غسل نماز واجب، نماز مستحبی بخواند، وضو لازم ندارد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۰ و ۲۶۱، م ۱،

حاشیه ۹۳۳

منهاج الصالحین، ص ۸۶ و ۸۷، م ۲۳۹، ۲۴۰ و ۲۴۱

آیت الله شبیری رحمته الله علیه زنجانی رحمته الله علیه

مستحاضه قلیله و متوسطه و کثیره برای هر نماز باید وضو بگیرد. برای مستحاضه کثیره تکرار غسل واجب نیست.

توضیح المسائل، ص ۸۶، م ۴۰۸

باسمہ تعالی

وضو باید تکرار شود اما برای متقاضیه کثیره، تکرار غسل واجب نیست.

۲۲ صفر الحرام ۱۴۴۰
۱۳۹۸

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

مستحاضه قلیله و متوسطه باید برای هر نماز وضو بگیرد. در مستحاضه کثیره غسل نمازهای فریضه کافی است و اگر نافله را بعد از غسل یا نماز فریضه اش می خواند، غسل مکفی از وضو بوده و نیاز به وضو هم ندارد.

توضیح المسائل، ص ۶۷-۶۶، م ۴۰۰، ۴۰۱ و ۴۰۲

استفتاء شفاهی از دفتر

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

در هر سه قسم استحاضه باید برای هر نماز مستحبی جداگانه وضو بگیرد و در مستحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۴ و ۲۲۵، م ۱ و ۵

توضیح المسائل، ص ۶۵، م ۴۰۲

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

مستحاضه قلیله و متوسطه باید برای هر نماز مستحبی جداگانه وضو بگیرد و در مستحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است و اگر بخواند بعد از نماز واجب، نماز مستحبی بخواند، وضو لازم نیست.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۴۸ و ۲۴۹، م ۱ و ۵

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

در مستحاضه قلیله می تواند با یک وضو، چند نماز مستحبی پی در پی بخواند و بعد از وضو برای نماز واجب نیز بلافاصله می تواند نماز مستحبی بخواند. مستحاضه کثیره اگر بعد از نماز واجب، نمازهای مستحبی پی در پی بخواند، وضو لازم نیست و اگر بخواند در اوقات دیگر، نمازهای مستحبی پی در پی بخواند به شرط انجام غسل نماز یومیه اش یک وضو کافی است.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۶، م ۱

احکام بانوان، ص ۷۷، م ۲۰۹ و ۲۱۰

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله

مستحاضه قلیله و متوسطه برای هر نماز، باید وضو بگیرد. و در استحاضه کثیره غسل نمازهای واجب برای نمازهای مستحبی کافی است و اگر بخواید بعد از غسل نماز واجب، نماز مستحبی بخواند، وضو لازم ندارد.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۱، م ۵۱

توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۰۳

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله

مستحاضه قلیله و متوسطه باید برای هر نماز مستحبی جداگانه وضو بگیرد و مستحاضه کثیره اگر نماز مستحبی را در وقت فریضه‌ی یومیه‌ای بجا می‌آورد که برای آن غسل کرده، به احتیاط واجب مجدداً غسل کند و به احتیاط واجب وضو هم بگیرد و اگر در غیر وقت فریضه است، واجب است غسل کند و بنا بر احتیاط واجب وضو هم بگیرد.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

تبدیل استحاضه از بیشتر به کمتر

سؤال: وظیفه مستحاضه در تبدیل استحاضه از بیشتر به کمتر چیست؟

الف) تبدیل کثیره به متوسطه

ب) تبدیل کثیره به قلیله

ج) تبدیل متوسطه به قلیله

آیات عظام: امام خمینی، اراکی، بهجت، تبریزی، خامنه‌ای، خوئی، صافی
 گلپایگانی، فاضل لنکرانی، گلپایگانی، نوری همدانی، وحید
 خراسانی:

الف) باید برای نماز اول عمل کثیره و برای نمازهای بعد عمل متوسطه را انجام
 دهد.

ب) باید برای نماز اول عمل کثیره و برای نمازهای بعد عمل قلیله را انجام دهد.

ج) باید برای نماز اول عمل متوسطه و برای نمازهای بعد عمل قلیله را انجام دهد.^۱

۱. امام خمینی، تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۸، م ۵ و توضیح المسائل، ص ۵۴، م ۴۲۳ و ۴۲۵

آیت الله اراکی، المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۳، م ۴۲۰ و ۴۲۲ و توضیح المسائل، ص ۷۵، م ۴۲۰ و ۴۲۲

آیت الله بهجت، وسیله النجاة، ج ۱، ص ۸۵، م ۲۹۹ و توضیح المسائل، ص ۸۰ و ۸۱، م ۳۹۷ و ۳۹۸

آیت الله تبریزی، منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۲، م ۲۴۹ و توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۴۲۹ و ۴۳۱

آیت الله خامنه‌ای، با استناد تحریر الوسیله امام خمینی، ج ۱، ص ۵۸، م ۵ و توضیح المسائل امام خمینی، ص

۴۲۳ و ۴۲۵

آیت الله خوئی، العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۷، م ۱۵، منهاج الصالحین، ج ۱، (العبادات)، ص ۶۷.

م ۲۴۹ و توضیح المسائل، ص ۷۱ و ۷۲، م ۴۲۹ و ۴۳۱

آیت الله صافی گلپایگانی، توضیح المسائل، ص ۸۵ و ۸۶، م ۴۲۹ و ۴۳۱ و هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸.

م ۲۸۶

آیت الله فاضل لنکرانی، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۸، م ۱۵ (۸۰۱) و توضیح المسائل، ص ۶۸.

م ۴۲۰ و ۴۲۲

آیت الله گلپایگانی، هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۸، م ۲۸۶ و توضیح المسائل، ص ۷۱ و ۷۲، م ۴۲۹ و ۴۳۱

آیت الله نوری همدانی، توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۲۴ و ۴۲۶

آیت الله وحید خراسانی، منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۲، م ۲۴۹ و توضیح المسائل، ص ۲۶۷، م ۴۲۹ و ۴۳۱

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله علیه

الف) باید برای نماز اول عمل کثیره و برای نمازهای بعد عمل متوسطه را انجام دهد.
 ب) باید برای نماز اول عمل کثیره و برای نمازهای بعد عمل قلیله را انجام دهد.
 ج) اگر قبل از آنکه استحاضه اش قلیله شود غسل روزانه برای متوسطه را انجام داده لازم نیست برای نماز اول غسل نماید و وضو کافی است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۶، م ۱۵ (۸۰۱)
 توضیح المسائل جامع، ص ۲۱۱، م ۶۲۳ و ۶۲۴ و ۶۲۵

آیت‌الله شیرازی رحمته‌الله علیه

الف) باید برای نماز اول عمل کثیره و برای نمازهای بعد عمل متوسطه را انجام دهد. (بر مستحاضه متوسطه غسل واجب نیست و فقط وضو کافی است).
 ب) باید برای نماز اول عمل کثیره و برای نمازهای بعد عمل قلیله را انجام دهد.
 توضیح المسائل، ص ۹۰، م ۴۲۹ و ۴۳۱

آیت‌الله مکارم شیرازی رحمته‌الله علیه

هرگاه استحاضه کثیره زن، قلیله شود باید برای نماز اول غسل کند و برای نمازهای بعد وضو بگیرد.

العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۵ و ۲۷۶، م ۱۵
 توضیح المسائل، ص ۸۲، م ۴۲۱

تذکر: در بند (الف) برای نماز اول عمل کثیره را انجام دهد و برای نمازهای بعدی همان روز فقط وظیفه قلیله را انجام دهد و نیازی به غسل نیست و در صورت استمرار استحاضه متوسطه، هر روز بعد از داخل شدن وقت و قبل از نماز صبح، یک غسل به جا آورد.

تبدیل استحاضه از کمتر به بیشتر در بین نماز

سؤال: اگر در بین نماز استحاضه از کمتر به بیشتر تبدیل شود، وظیفه او نسبت به همان نماز در وسعت وقت چیست؟

آیات عظام: امام خمینی، اراکی، تبریزی، خامنه‌ای، خوئی، صافی
 گلپایگانی، فاضل لنکرانی، گلپایگانی، کارم شیرازی، نوری،
 وحید:

باید نماز را بشکنند و بعد از انجام وظایف استحاضه بیشتر، نماز را دوباره بخواند.^۱

-
۱. امام خمینی ره: تحریرالوسیله، ص ۵۸، ۵۹ و توضیح المسائل، ص ۶۰، ۴۲۱ م
 آیت‌الله اراکی (ره): المسائل الواضحه، ص ۷۳، ۴۱۸ م و توضیح المسائل، ص ۷۴، ۴۱۸ م
 آیت‌الله تبریزی (ره): منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۱، ۲۴۸ م و توضیح المسائل، ص ۶۶، ۴۲۷ م
 آیت‌الله خامنه‌ای (دام ظلّه)، استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات
 آیت‌الله خویی (ره): منهاج الصالحین، ج ۱، (العبادات)، ص ۶۷، ۲۴۸ م و توضیح المسائل، ص ۷۱، ۴۲۷ م
 آیت‌الله صافی گلپایگانی (دام ظلّه): توضیح المسائل، ص ۸۵، ۴۲۷ م و هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸، ۲۸۵ م
 آیت‌الله فاضل لنکرانی (ره): العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۸، ۱۵ م و توضیح المسائل، ص ۶۸ و ۶۷،
 ۴۱۸ م
 آیت‌الله گلپایگانی (دام ظلّه): هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۷، ۲۸۵ م و توضیح المسائل، ص ۷۱، ۴۲۷ م
 آیت‌الله مکارم شیرازی (دام ظلّه)، العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۵، ۱۵ م و توضیح المسائل، ص ۸۱ و
 ۸۲، ۴۲۰ م
 آیت‌الله نوری همدانی (دام ظلّه): التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۲، ۱۵ م و توضیح المسائل، ص ۸۶،
 ۴۲۲ م
 آیت‌الله وحید خراسانی (دام ظلّه): منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۷، ۲۴۸ م و توضیح المسائل، ص ۲۶۶، ۴۲۷ م

آیت‌الله سیستانی رحمته الله علیه

اگر استحاضه متوسطه یا قلیله، کثیره شود باید نماز را بشکند و برای استحاضه کثیره غسل کند و کارهای دیگر آن را انجام دهد و آن نماز را دوباره بخواند و اگر قلیله، متوسطه شود بنابر احتیاط واجب نماز را بشکند و به وظیفه استحاضه متوسطه رفتار نماید.

توضیح المسائل جامع، ص ۲۱۱، ۲۱۰م و ۶۲۲

آیت‌الله شیرازی رحمته الله علیه

اگر استحاضه قلیله، کثیره شود، باید نماز را بشکند و برای استحاضه کثیره غسل کند و وضو هم بگیرد و کارهای دیگر آن را انجام دهد و همان نماز را بخواند و همچنین است اگر استحاضه متوسطه، کثیره شود و برای استحاضه متوسطه غسل نکرده باشد و اگر غسل کرده باشد، بنابر احتیاط باید نماز را تمام کند و برای استحاضه کثیره غسل کند و وضو بگیرد و کارهای دیگر آن را انجام دهد و همان نماز را دوباره بخواند.

توضیح المسائل، ص ۸۹ و ۹۰، ۴۲۷م

وظیفه مستحاضه متوسطه در قطع و وصل خون

سؤال: الف) اگر مستحاضه متوسطه برای نماز صبح غسل کند و بعد از نماز خورش قطع شود و دوباره قبل از نماز ظهر متوسطه گردد، آیا برای نماز ظهر و عصر باید غسل نماید؟

ب) اگر برای نماز ظهر و عصر غسل کند و بعد از نماز ظهرین خون قطع شده و دوباره قبل از مغرب متوسطه شود، وظیفه او برای نماز مغرب و عشاء چیست؟

امام خمینی علیه السلام

الف و ب) بله، در هر دو مورد انجام غسل واجب است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۹، با استفاده از م ۷

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۴ و ۲۵۵، م ۲۳

آیت الله اراکی علیه السلام

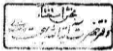
الف و ب) بله، در هر دو مورد انجام غسل واجب است.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۴ و ۲۵۵، م ۲۳

آیت الله بهجت علیه السلام

الف و ب) در هر دو مورد باید دوباره غسل کند.

در هر دو مورد باید دوباره غسل کند

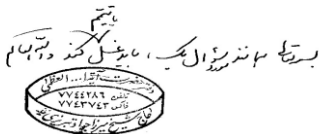

آیت الله تبریزی علیه السلام

الف) باید غسل کند و اگر برای او ضرر دارد یا متمکن نیست تیمم کند.

بسته به اینست که اگر برای او ضرر دارد یا متمکن نیست تیمم کند و در غیر این صورت باید غسل کند

ب) همانند مورد سؤال یک، باید غسل یا تیمم کند.

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله‌علیه

الف و ب) در فرض سؤال باید مجدداً غسل نماید.

در فرض سؤال باید مجدداً غسل نماید.

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله‌علیه

الف) بلی لازم است.

بلی لازم است.

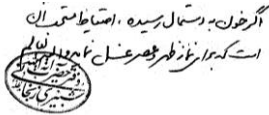
ب) باز غسل کند و وضو بگیرد.

باز غسل کند و وضو بگیرد.

آیت‌الله شیری رحمته‌الله‌علیه زنجانی رحمته‌الله‌علیه

الف و ب) اگر خون به دستمال رسیده، احتیاطاً مستحب آن است که برای نماز ظهر و عصر غسل نماید.

آیت‌الله صافی رحمته‌الله‌علیه گلپایگانی رحمته‌الله‌علیه

الف و ب) اگر پیش از هر نماز خون مستحاضه متوسطه قطع شود و دوباره بیاید، برای هر نماز باید یک غسل به جا آورد.

توضیح المسائل، ص ۸۶، م ۴۳۰

آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌الله‌علیه

الف) اگر خون کاملاً قطع شود که در مجرا هم خون نباشد و دوباره شروع شود حدث جدید است و اگر متوسطه باشد باید برای نماز ظهر و عصر غسل کند.

ب) و همینطور برای نماز مغرب و عشاء البته اگر خونریزی بعد از نماز ظهر و عصر کاملاً قطع شود و مجدداً شروع شود.

گردن با دست چپ در محام فتن نماز
دو بار شمع شود حدت هم است. و اگر
مستحاضه باشد باید هر روز ظهر غسل کند و
در محیطه با هر نماز مغرب و عشاء اگر خونریزی
دوباره ظهر غسل کند و بعد از آن شمع شود

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف و ب) اگر پیش از هر نماز خون مستحاضه متوسطه قطع شود و دوباره بیاید برای هر نماز باید یک غسل به جا آورد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۴ و ۲۵۵، م ۲۳

توضیح المسائل، ص ۷۲، م ۴۳۰

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف و ب) مستحاضه متوسطه در حکم مستحاضه قلیله است.

استحاضه متوسطه در حکم مستحاضه قلیله است

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف و ب) بلی، باید غسل نماید.

بلی و باید غسل نماید

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف و ب) بله در هر دو مورد انجام غسل و وضو لازم است.

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

وظیفه مستحاضه کثیره در قطع کامل و موقت خون

سؤال: وظیفه‌ی مستحاضه کثیره در قطع خون به طور کامل و یا موقت در صورتی که به مقدار طهارت و نماز وسعت دارد در صور ذیل چیست؟

الف) قبل از انجام طهارت (ب) بعد از انجام طهارت
ج) در اثناء نماز (د) بعد از نماز

امام خمینی علیه السلام

الف) در هر دو صورت باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.
ب) در هر دو صورت باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند.
ج) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.
د) در هر دو صورت اعاده لازم نیست.

تحریر الوسیله، ج ۱، فی احکام استحاضه، ص ۵۹، م ۷

العروة الوثقی، ج ۱، فی احکام استحاضه، ص ۲۵۱، م ۱۴

آیت الله اراکی علیه السلام

الف) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط واجب طهارت را انجام دهد و نماز را بخواند.
ب) در صورت قطع کامل باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.
ج) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز را دوباره اعاده کند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط واجب طهارت را انجام دهد و نماز را بخواند.

د) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز را اعاده کند مگر معلوم شود قطع خون قبل از شروع در وضو و غسل بوده است. و در صورت قطع موقت بنابر احتیاط واجب طهارت را انجام دهد و نماز را بخواند.

العروة الوثقی، ج ۱، فی احکام الاستحاضه، ص ۲۵۱، م ۱۴

توضیح المسائل، ص ۷۴، با استفاده از م ۴۱۹

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

الف) در هر دو صورت باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.

ب) در هر دو صورت باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند.

ج) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.

د) در هر دو صورت اعاده لازم نیست.

وسيلة النجاة، استحاضه، ص ۸۶، م ۷

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

الف) در هر دو صورت باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.

ب) در هر دو صورت باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند.

ج و د) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۰، م ۲۴۴

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

الف) در هر دو صورت باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.

ب) در هر دو صورت باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند.

ج) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.

د) در هر دو صورت اعاده لازم نیست.

تحریر الوسیله، ج ۱، فی احکام استحاضه، ص ۵۹، م ۷

العروة الوثقی، ج ۱، فی احکام استحاضه، ص ۲۵۱، م ۱۴

آیت‌الله خوئی رحمته الله

- الف) در هر دو صورت باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.
 ب) در هر دو صورت باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند.
 ج) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.
 د) در هر دو صورت طهارت و نماز را اعاده کند مگر معلوم شود قطع خون قبل از شروع در وضو و غسل بوده است.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۶، م ۱۴

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۶، م ۲۴۴

آیت‌الله سیستانی رحمته الله

- الف) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط واجب طهارت را انجام دهد و نماز را بخواند.
 ب) در صورت قطع کامل باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط واجب طهارت را انجام دهد و نماز را بخواند.
 ج) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز را دوباره اعاده کند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط واجب طهارت را انجام دهد و نماز را بخواند.
 د) در هر دو صورت اعاده لازم نیست مگر با امید به قطع خون اقدام به خواندن نماز نموده و بعد از نماز خون قطع شده که در این صورت بنا بر احتیاط واجب اعاده لازم است.

العروة الوثقی مع التعلیقات، ج ۱، ص ۲۶۵ و ۲۶۶، م ۱۶ و ۱۴

توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۱۳، م ۶۲۹ و ۶۳۰ و ۶۳۱

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

- الف) در هر دو صورت طهارت و نماز را به جا آورد.
- ب) در صورت قطع کامل، طهارت را اعاده کند و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط طهارت را انجام دهد و نماز بخواند
- ج) در صورت قطع کامل باید طهارت و نماز را اعاده کند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط نمازش را اتمام کرده با کسب طهارت دوباره نماز بخواند.
- د) در هر دو صورت بنا بر احتیاط پس از کسب طهارت دوباره نمازش را بخواند.

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۰۹، ص ۹۰، م ۴۲۸

با استفاده از استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

- الف) در هر دو صورت طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.
- ب) در صورت قطع کامل طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.
- ج) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.
- د) در هر دو صورت بنا بر احتیاط (واجب) اعاده طهارت و نماز واجب است.

توضیح المسائل، ص ۸۱، م ۴۰۳

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸، ۲۸۸م

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

- الف) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.
- ب) در صورت قطع کامل باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.

ج) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز را دوباره اعاده کند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.

د) در هر دو صورت بنا بر احتیاط (واجب) طهارت و نماز را اعاده کند.

العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۲۷، م ۱۴

توضیح المسائل، استحضاره، ص ۶۸، با استفاده از م ۴۱۹

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) در هر دو صورت طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.

ب) در صورت قطع کامل طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.

ج) در هر دو صورت باید طهارت و نماز را دوباره اعاده کند.

د) در هر دو صورت بنا بر احتیاط (واجب) اعاده طهارت و نماز واجب است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۸، م ۲۸۸

العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۵۱، م ۱۴

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.

ب) در هر دو صورت بنا بر احتیاط (واجب) طهارت و نماز را اعاده کند

ج) در هر دو صورت بعد از تمام کردن نماز بنا بر احتیاط (واجب) طهارت و نماز را اعاده کند.

د) در هر دو صورت بنا بر احتیاط (واجب) طهارت و نماز را اعاده کند.

العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۷۵، م ۱۴

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

الف) در صورت قطع کامل باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.

ب) در صورت قطع کامل باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند و در صورت قطع موقت بنا بر احتیاط (واجب) است.

ج) در صورت قطع کامل باید طهارت و نماز را اعاده کند در صورت موقت بنا بر احتیاط، واجب است.

د) در هر دو صورت طهارت و نماز را اعاده کند.

العروة الوثقی مع التعليقات، ص ۷۲، م ۱۴

توضیح المسائل، ص ۸۷، م ۴۲۳

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) در هر دو صورت باید طهارت را انجام دهد و نماز بخواند.

ب) در هر دو صورت باید طهارت را دوباره انجام دهد و نماز بخواند.

ج) در هر دو صورت طهارت و نماز را اعاده کند.

د) در هر دو صورت بنا بر احتیاط (واجب) طهارت و نماز را اعاده کند مگر هنگامی که با وجود علم به انقطاع خون نماز را در حال استحاضه بجا آورده که در این صورت باید طهارت و نماز را اعاده کند.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۶، م ۲۴۴

توضیح المسائل، ص ۲۶۶، م ۴۲۸ و ص ۲۶۷، م ۴۳۰

تحفظ مستحاضه در حال روزه

سؤال: مستحاضه‌ای که روزه‌دار است، آیا تحفظ در طول روز بر او لازم است؟ در صورت لزوم اگر تحفظ نکند، روزه‌اش چه حکمی دارد؟

امام خمینی علیه السلام

احتیاط واجب آن است که زن مستحاضه در تمام روزی که روزه است به مقداری که می‌تواند از بیرون خون جلوگیری کند. ولی اگر تحفظ نکرده روزه‌ها صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۵۳، با استفاده از م ۴۱۷ و ۴۱۸

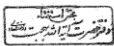
تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۹، با استفاده از م ۶

آیت‌الله بهجت علیه السلام

تحفظ از خروج دم برای نماز است نه روزه و شرط صحت روزه همان غسل به نحو مذکور در مسأله ۱۳۲۱ رساله است.

تمفناً از خروج دم برای نماز است نه روزه و

شرط صحت روزه همان غسل به نحو مذکور در

مسئله ۱۳۲۱ رساله است

آیت‌الله تبریزی علیه السلام

بر مستحاضه لازم است بعد از وضو و غسل تا تمام شدن نماز از خارج شدن خون تحفظ نماید و تحفظ برای روزه در طول روز واجب نیست هر چند احتیاط مستحب می باشد و ترک آن روزه را باطل نمی‌کند.

بر مستحاضه لازم است بعد از وضو و غسل تا

تمام شدن نماز از خارج شدن خون تحفظ نماید و تحفظ برای روزه

در طول روز واجب نیست هر چند احتیاط مستحب می باشد و ترک آن روزه را باطل نمی‌کند

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

در فرض مرقوم، روزه‌ها صحیح است.

در فرض مرقوم، روزه صحیح است.

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

تحفظ احتیاط مستحب است و ترک آن روزه را باطل نمی‌کند.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۵، م ۹

توضیح المسائل، ص ۶۸، م ۴۲۳

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

برای روزه تحفظ لازم نیست.

برای روزه تحفظ لازم نیست.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

تحفظ از بیرون آمدن خون برای صحت روزه مستحاضه لازم نیست ولی ترک آن خلاف احتیاط استحبابی است.

تحفظ از بیرون آمدن خون بر صحت روزه مستحاضه لازم نیست و ترک آن صرف احتیاط است.

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

مستحب است برای روزه اش تحفظ کند.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸، م ۲۸۴

توضیح المسائل، ص ۸۴، م ۴۲۳

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

خیر لازم نیست هر چند احتیاط خوب است.

خیر لازم نیست هر چند احتیاط خوب است.

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه

احتیاط واجب آن است که مستحاضه در تمام روزی که روزه است، به مقداری که می تواند از بیرون آمدن خون جلوگیری کند ولی اگر تحفظ نکند، روزه ها صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۷۰، م ۴۲۳ و با استفاده از م ۴۲۴

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۷، م ۲۸۴

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

روزه اش صحیح است.

روزه اش صحیح است

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در صورتی که غسلی که بر او واجب بوده، انجام داده، روزه هایش قضا ندارد.

بسمه تعالی جواب در صورتی که غسلی که بر او واجب بوده،
انجام داده روزه هایش قضا ندارد

سید محمدحسین

۸۵/۹/۲۹

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

تحفظ برای روزه احتیاط مستحب است.

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۲۳

احکام بانوان، ص ۵۰، س ۴۰

اشترای غسل در صحت روزه مستحاضه

سؤال: آیا صحت روزه زن مستحاضه، (روزه واجب یا مستحب) مشروط به غسل و وضو است؟

امام خمینی علیه السلام

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسط و کثیره، مشروط به غسل‌های روزانه است. اگر برای نماز مغرب و عشاء شب گذشته تکلیف غسل داشته بنابر احتیاط واجب غسل نماز شب گذشته را نیز باید انجام دهد.

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۱، م ۱۲ و ج ۲، ص ۴۶، الرابع

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۳، م ۶

توضیح المسائل، ص ۵۹، م ۴۱۸

آیت الله اراکی علیه السلام

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه و کثیره، مشروط به غسل‌های روزانه و غسل نماز مغرب و عشاء شب گذشته است.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۲، م ۴۱۵

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۱۵

آیت الله بهجت علیه السلام

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه بنابر احتیاط واجب، مشروط به غسل روزانه است.

روزه زن مستحاضه کثیره، مشروط به غسل‌های روزانه است.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۸۶، م ۶ و ص ۳۰۴، م ۱۰۹۲

توضیح المسائل، ص ۲۵۹، م ۱۳۲۱

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه، مشروط به غسل روزانه نیست.

روزه زن مستحاضه کثیره، مشروط به غسل های روزانه است و بنا بر احتیاط واجب غسل شب گذشته را نیز باید انجام دهد.

استفتائات، ج ۱، ص ۱۳۸، س ۶۵۶

توضیح المسائل، ص ۶۶، م ۴۲۴

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۲، م ۲۵۲ و ص ۲۷۰،

م ۹۹۲

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

روزه زن مستحاضه ای که غسل بر او واجب می باشد در صورتی صحیح است که در روز غسل هایی را که برای نمازهایش واجب است، انجام دهد و نیز بنا بر احتیاط واجب باید غسل نماز مغرب و عشاء شبی که می خواهد فرادای آن را روزه بگیرد بجا آورد.

روزه زن مستحاضه ای که غسل بر او واجب می باشد در صورتی صحیح است که در روز غسل هایی را که برای نمازهایش واجب است، انجام دهد و نیز بنا بر احتیاط واجب باید غسل نماز مغرب و عشاء شبی که می خواهد فرادای آن را روزه بگیرد بجا آورد.

آیت الله خویی رحمته الله علیه

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه، مشروط به غسل روزانه نیست.

روزه زن مستحاضه کثیره، مشروط به غسل های روزانه است و بنا بر احتیاط واجب غسل شب گذشته را نیز باید انجام دهد.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۳۵ و ۲۳۶، م ۱۲
 منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۸، م ۲۵۲ و ص ۲۶۶، م ۹۹۲

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

روزه زن مستحاضه قلیله، متوسطه و کثیره مشروط به غسل و وضو نیست.

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۴، م ۱۲ و ج ۲، ص ۴۵۰، الرابع
 منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۹۰، م ۲۵۲
 توضیح المسائل جامع، ج ۱، ص ۲۱۴، م ۶۳۵

آیت الله شبیری رحمته الله علیه

روزه زن مستحاضه قلیله، متوسطه و کثیره مشروط به غسل و وضو نیست.

توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۴۲۴، ص ۳۴۰، م ۱۶۵۲

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه بنا بر احتیاط واجب، مشروط به غسل روزانه است. و همچنین اگر برای نماز عشاءین شب گذشته وظیفه غسل داشته، به احتیاط انجام آن غسل نیز شرط صحت روزه اش است.

روزه زن مستحاضه کثیره بنا بر احتیاط واجب، مشروط به غسل روزانه است و بنا بر احتیاط واجب غسل شب گذشته و نیز غسل نماز مغرب و عشاء شب بعد را باید انجام دهد.

توضیح المسائل، ص ۸۴، م ۴۲۴، و ص ۳۲۲، م ۱۶۵۲
 استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌الله

روزه زن مستحاضه قلیله، مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه و کثیره، مشروط به غسل‌های روزانه است و اگر برای نماز مغرب و عشاء شب گذشته تکلیف غسل داشته بنابر احتیاط واجب غسل نماز شب گذشته را نیز باید انجام دهد.

توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۴۱۵

آیت‌الله مکارم شیرازی رحمته‌الله

روزه زن مستحاضه قلیله مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه کثیره بنابر احتیاط واجب مشروط به غسل روزانه و غسل شب گذشته است.

توضیح المسائل، ص ۸۱، م ۴۱۸

العروة الوثقی مع التعليقات، ج ۱، ص ۲۷۴، م ۱۲، پاورقی ۹

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله

روزه زن مستحاضه قلیله مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسط و کثیره، مشروط به غسل‌های روزانه است. اگر برای نماز مغرب و عشاء شب گذشته تکلیف غسل داشته بنابر احتیاط واجب غسل نماز شب گذشته را نیز باید انجام دهد.

التعليقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۱، م ۱۲ و ص ۱۸۹،

م الرابع

توضیح المسائل، ص ۸۶، م ۴۱۹

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله

روزه زن مستحاضه قلیله مشروط به وضو نیست.

روزه زن مستحاضه متوسطه مشروط به غسل روزانه نیست.

روزه زن مستحاضه کثیره مشروط به غسل های روزانه است و بنا بر احتیاط واجب غسل شب گذشته را نیز باید انجام دهد.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۸، م ۲۵۲، و ص ۲۸۴، م ۹۹۲

توضیح المسائل، ص ۲۶۶، م ۴۲۴ و ص ۴۹۵، م ۱۶۵۱

حکم روزه مستحاضه متوسطه و کثیره در صورت انجام ندادن غسل

سؤال: اگر مستحاضه متوسطه یا کثیره غسل های روزانه خود را انجام ندهد، حکم روزه های او در موارد ذیل چیست؟
الف) از روی نسیان غسل نکند.

ب) جاهل به حکم باشد. (قاصر و مقصر)

ج) در صورت بطلان روزه جاهل مقصر، آیا کفاره هم به او تعلق می گیرد؟

د) از روی عمد غسل نکند.

امام خمینی علیه السلام

د) روزه باطل است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۹، م ۶

العروة الوثقی، ج ۲، ص ۳۱، فصل ۳

آیت الله اراکی علیه السلام

د) روزه ها باطل است.

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۱۵

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۱، م ۱۲

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

(د) روزه‌ها باطل است.

توضیح المسائل، ص ۲۵۹، م ۱۳۲۱

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

(د) در مستحاضه کثیره روزه‌ها باطل است و در متوسطه روزه‌ها صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۶۷، م ۴۲۴

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۷۲، م ۲۵۲

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

(الف) روزه در فرض مرقوم صحیح است.

روزه در فرض مرقوم صحیح است

(ب) روزه اش مطلقاً باطل است.

روزه اش مطلقاً باطل است

(ج) اگر غافل بوده کفاره واجب نیست.

(د) باطل است.

مبینه اگر غافل بوده کفاره واجب نیست

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۹، م ۶

آیت الله خویی رحمته الله علیه

(د) در مستحاضه کثیره روزه‌ها باطل است و در متوسطه روزه‌ها صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۷۱، م ۴۲۴

منهاج الصالحین، ج ۱، ص ۶۸، م ۲۵۲

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

الف، ب، ج، د) در همه موارد روزه ها صحیح است.

توضیح المسائل جامع، ص ۲۱۴، م ۶۳۷ و ۶۳۵

العروة الوثقی مع تعلیقه، ج ۱، ص ۲۶۴، م ۱۳، پاورقی ۹۴۷

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

الف، ب، ج، د) در همه موارد روزه ها صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۸۹، م ۴۲۴

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

الف) در فرض مذکور، روزه صحیح است.

الف- در فرض مذکور، روزه صحیح است.

ب- روزه صحیح نیست، ج- وجوب کفاره معلوم نیست.

ب) روزه صحیح نیست.

ج) جاهل مقصر به حکم در وجوب کفاره ملحق به عالم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جاهل مقصر در وجوب کفاره ملحق به عالم است. والله

العالم ۲۸ شعبان المعظم ۱۴۳۸

د) بنا بر احتیاط واجب باطل است.

توضیح المسائل، ص ۸۴، م ۴۲۴

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۸، م ۲۸۷

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه
(د) روزه ها باطل است.

توضیح المسائل، ص ۶۷، ۴۱۵ م
العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۲۷، ۱۲ م

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

الف، ب، ج) در هر صورت احتیاط و جویی قضا کردن آن ایام است ولی کفاره ندارد نه جاهل قاصر و نه مقصر و نه صورت سهو و نسیان.

در هر صورت احتیاط و جویی قضا کردن آن ایام است
ولی کفاره ندارد نه جاهل قاصر و نه مقصر و نه صورت سهو و نسیان

(د) (در کثیره) به احتیاط واجب روزه ها باطل است. (و متوسطه در حکم قلیله است.)

توضیح المسائل، ص ۸۱، ۴۱۸ م
العروة الوثقی مع تعلیقات، ج ۱، ص ۲۷۴، ۱۲ م

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه
الف) قضا دارد.

الف قضا دارد

ب و ج) روزه اش صحیح است و قضا و کفاره ندارد.

ب و ج) روزه اش صحیح است و قضا و کفاره ندارد
حسین زنجانی

(د) به احتیاط واجب، روزه ها باطل است.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۱، ۱۲ م

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

الف) در استحاضه متوسطه اگر چه عمداً غسل نکند روزه اش صحیح است و در استحاضه کثیره اگر فراموش کند روزه اش صحیح است احتیاط مستحب آن است که قضاء نماید.

ب) در استحاضه کثیره اگر از روی جهل غسل نکند چنانچه مقصر باشد بنابر احتیاط واجب قضاء نماید.

ج) خیر

د) در مستحاضه کثیره روزه ها باطل است و در متوسطه روزه ها صحیح است.

توضیح المسائل، ص ۷۴، م ۴۲۴

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۸، م ۲۵۲

استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

مقاربت با مستحاضه بعد از غسل صلاتی

سؤال: اگر نزدیکی با مستحاضه مشروط به غسل برای نماز یومیه باشد، آیا باید بلافاصله بعد از نماز باشد یا اینکه اگر در وقت نماز باشد هرچند با فاصله از نماز، همان غسل کفایت می‌کند؟

امام خمینی رحمته الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۹ و ۶۰، با استفاده از م ۸

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۳، با استفاده از م ۱۸

آیت الله اراکی رحمته الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

المسائل الواضحه، ج ۱، ص ۷۴، م ۴۲۵

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۳، با استفاده از م ۱۸

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

وسيلة النجاة، ج ۱، ص ۸۷، با استفاده از م ۳۰۵

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

برای نزدیکی در ایام استحاضه چنانچه در وقت نماز نباشد یا در وقت نماز باشد و با نماز فاصله داشته باشد غسل لازم نیست.

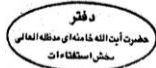
بسمه تعالی برای نزدیکی در ایام استحاضه چنانچه در وقت نماز نباشد یا در وقت نماز باشد و با نماز فاصله داشته باشد غسل لازم نیست والله العالم

آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

آیت الله خوئی رحمته الله علیه

نزدیکی بدون غسل جایز است اگر چه مستحب است غسل نماید.

منهاج الصالحین، ج ۱، (العبادات)، ص ۶۸، م ۲۵۲

توضیح المسائل، ص ۷۲، با استفاده از م ۴۳۴ و ۴۳۵

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

بدون غسل هم اشکال ندارد.

ع - بدون غسل هم اشکال ندارد.

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

متوسطه: نزدیکی بدون غسل جایز است.

کثیره: اگر غسل های واجب خود را به جا آورد، نزدیکی شوهر با او حلال است.

توضیح المسائل، ص ۹۱، م ۴۳۴

آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

توضیح المسائل، ص ۸۶، م ۴۳۴

هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۹، با استفاده از م ۲۹۲

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

نزدیکی با زن مستحاضه مانعی ندارد هر چند بهتر است زن اغسال یومیه ی خود را انجام دهد و اگر اغسال را انجام داد نزدیکی کراهت هم ندارد و فرقی نمی کند که در چه زمانی باشد.

نزدیکی با زن مستحاضه مانعی ندارد هر چند بهتر است
زن غسل یومیه خود را انجام دهد و اگر اغسال
را انجام دهد نزدیکی کراهت هم ندارد و فرقی
نمی کند که در چه زمانی باشد

آیت‌الله گلپایگانی رحمته‌الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۹، با استفاده از م ۲۹۲

العروة الوثقی، ج ۱، ص ۲۵۳، با استفاده از م ۱۸

آیت‌الله مکارم شیرازی رحمته‌الله علیه

در صورتی که غسل‌های مربوط به استحاضه را انجام دهد حکم زن پاک را دارد و برای کارهای دیگر غسل جداگانه‌ای نیاز ندارد.

در صورتی که غسل‌های مربوط به استحاضه را انجام دهد حکم زن پاک را دارد
و برای کارهای دیگر غسل جداگانه‌ای نیاز ندارد

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله علیه

اگر در وقت نماز باشد (ولو با فاصله) نیازی به غسل جداگانه ندارد و همان غسل نمازی کافی است.

التعلیقات علی کتاب العروة الوثقی، ص ۷۲، م ۱۸

آیت‌الله وحید خراسانی رحمته‌الله علیه

نزدیکی بدون غسل جایز است.

منهاج الصالحین، ج ۲، ص ۷۲، م ۲۵۲ و توضیح المسائل، ص ۲۶۸، با استفاده از م ۴۳۴، ۴۳۵

مقاربت با مستحاضه بعد از پاکی و قبل از غسل

سؤال: آیا مستحاضه متوسطه یا کثیره بعد از پاک شدن و قبل از غسل کردن می‌تواند نزدیکی کند؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

بعد از پاک شدن می تواند.

بعد از پاک شدن می تواند

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

نزدیکی با زن مستحاضه متوسطه یا کثیره مشروط به انجام غسل نیست هر چند احتیاط مستحب آن است که قبل از غسل نزدیکی انجام نگیرد.

بسمه تعالی نزدیکی با زن مستحاضه متوسطه یا کثیره مشروط به انجام غسل نیست هر چند احتیاط مستحب آن است که قبل از غسل نزدیکی انجام نگیرد و در صورت احتیاط

آیت الله خامنه ای رحمته الله علیه

در فرض سؤال انجام غسل واجب نیست.

بسم تعالی

در فرض سؤال انجام غسل واجب نیست.

۲۷۴۶۱۰
دفتر
مطرحه آیه الله خامنه ای - شبکه الهامی
پخش استقلالات

آیت الله سیستانی رحمته الله علیه

می تواند.

می تواند

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

مستحاضه بعد از پاک شدن مانند زن حائض است برای نزدیکی غسل لازم نیست.

بسم تعالی
مستحاضه بعد از پاک شدن مانند زن حائض است
برای نزدیکی غسل لازم نیست
۱۴۲۶ هجری قمری
دفتر مطبوعاتی
پخش استقلالات

آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمته‌الله علیه

در فرض سؤال نزدیکی قبل از غسل اشکالی ندارد.

در فرض سؤال نزدیکی قبل از غسل اشکالی ندارد.
۱۳۹۶/۲/۲۸
مجلس شورای اسلامی

آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌الله علیه

همانطور که در مسأله ۴۲۵ توضیح المسائل آمده است در دوران استحاضه همبستر شدن حرام نیست و برای همبستر شدن نیازی به غسل قبل از مجامعت نیست. خواه از استحاضه پاک شده باشد یا خیر.

حاضر در بیان ۴۴۵ توضیح المسائل است در دوره همبستر شدن حرام نیست و در هر دو صورت نزدیکی قبل از غسل اشکالی ندارد.
۱۳۹۶/۲/۲۸
مجلس شورای اسلامی

آیت‌الله مکارم شیرازی رحمته‌الله علیه

با اعتقاد ما استحاضه دو رقم بیشتر نیست قلیله و کثیره و استحاضه متوسطه حکم قلیله را دارد و وظیفه مستحاضه کثیره پس از پاک شدن آنست که غسل کند و قبل از غسل می‌تواند آمیزش کند.

با تفکر در مسأله ۴۴۵ توضیح المسائل است در دوره همبستر شدن حرام نیست و در هر دو صورت نزدیکی قبل از غسل اشکالی ندارد.
۱۳۹۶/۲/۲۸
مجلس شورای اسلامی

آیت‌الله نوری همدانی رحمته‌الله علیه

در فرض سؤال؛ اشکال ندارد.

بسمه تعالی

در فرض سؤال؛ اشکال ندارد.

۱۳۹۶/۲/۲۸

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اقوی این است که نزدیکی با شوهر بدون غسل نیز جایز است. اگرچه احوط ترک است. (یعنی این کارها را بدون غسل انجام ندهد).

احکام بانوان، ص ۵۱، س ۴۲

مقاربت با مستحاضه متوسطه در اوقات دیگر با غسل نماز صبح

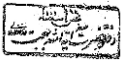
سؤال: مستحاضه متوسطه ای که غسل انجام داده و نماز صبح را خوانده است اگر بعد از طلوع آفتاب تا اذان صبح فردا بخواهد نزدیکی کند، آیا نیاز به غسل مستقل دارد؟

آیت الله بهجت رحمته الله علیه

نیاز ندارد اگر در وقت نماز و بعد از نماز باشد و گرنه دارد.

بسیار: نیاز ندارد اگر در وقت نماز و بعد از نماز باشد
وگرنه دارد.

آیت الله تبریزی رحمته الله علیه

در فرض سؤال که مستحاضه غسل واجب انجام داده، برای نزدیکی شوهرش با او غسل مستقل لازم نیست، ولیکن غسل جنابت بعد از عمل مزبور بر مرد و زن واجب است.

در فرض سؤال که مستحاضه غسل واجب انجام داده، برای نزدیکی شوهرش با او غسل مستقل لازم نیست، ولیکن غسل جنابت بعد از عمل مزبور بر مرد و زن واجب است. حاکم تبریزی

آیت‌الله خامنه‌ای رحمته‌الله علیه

به‌طور کلی با انجام غسل صلاتی و نماز آن، اگر در همان وقت نماز نزدیکی صورت می‌گیرد نیاز به غسل دیگری نیست ولی اگر در زمان دیگری نزدیکی می‌کند بنا بر احتیاط واجب باید قبل از آن مجدداً غسل کند.

بگویند بانوان غسل صلاتی و نماز آن، اگر در همان وقت نماز نزدیکی صورت می‌گیرد نیاز به غسل دیگری نیست ولی اگر در زمان دیگری نزدیکی کند بنا بر احتیاط واجب باید قبل از آن مجدداً غسل کند.

آیت‌الله سیستانی رحمته‌الله علیه

اصلاً این کار نیاز به غسل ندارد مگر از باب احتیاط مستحب و برای عمل به آن همان غسل کافی است.

اصلاً این کار نیاز به غسل ندارد مگر از باب احتیاط مستحب و برای عمل به آن همان غسل کافی است.

آیت‌الله شبیری زنجانی رحمته‌الله علیه

خیر لازم نیست.

آیت‌الله صافی گلپایگانی (دام‌ظله)

بلی باید غسل مستقل انجام دهد.

آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه

نزدیکی در حال استحاضه جایز است و مشروط به غسل نیست.

نزدیکی در حال مستحاضه جایز است
در مشروط به غسل نیست.

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

به عقیده ما مستحاضه متوسطه در حکم قلیله است و غسل ندارد.

بعقیده ما مستحاضه متوسطه در حکم قلیله است و غسل ندارد.

۱۴۰۲/۱۲/۲۸
هیئت حقوق مشهد

آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال، احتیاط واجب آن است، که پیش از نزدیکی کردن، غسل نماید.

در فرض سؤال، احتیاط واجب آن است که پیش از

نزدیکی کردن، غسل نماید در نوبت

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

اقوی این است که این کارها بدون غسل نیز جایز است اگرچه احوط ترک است.

احکام بانوان، ص ۵۱، س ۴۲

طلاق مستحاضه

سؤال: آیا غسل، شرط صحت طلاق مستحاضه است؟

اتفاق آراء مراجع

آیات عظام: امام خمینی رحمته الله علیه، اراکی رحمته الله علیه، بهجت رحمته الله علیه، تبریزی رحمته الله علیه، خامنه‌ای، خوئی رحمته الله علیه، سیستانی (دام ظلّه)، شبیری زنجانی، صافی گلپایگانی (دام ظلّه)، فاضل لنکرانی رحمته الله علیه، گلپایگانی رحمته الله علیه، مکارم شیرازی، نوری همدانی (دام ظلّه) و وحید خراسانی:

طلاق زن مستحاضه مشروط به انجام غسل نیست.^۱

آیت‌الله سیستانی رحمته الله علیه

صحیح است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 صحیح است
 ۸ ربیع الاول
 ۱۳۳۷

۱. امام خمینی، تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۵۹ و ۶۰، م ۸

آیت‌الله اراکی، توضیح المسائل، ص ۴۶۲، با استفاده از م ۲۵۱۳

آیت‌الله بهجت، استفتائات، ج ۱، ص ۲۵۴، س ۹۰۷

آیت‌الله تبریزی، المسائل المنتخبه، ص ۳۷، م ۸۵

آیت‌الله خامنه‌ای، با استناد به تحریر الوسیله امام خمینی، ج ۱، ص ۵۹ و ۶۰، م ۸

آیت‌الله خوئی، المسائل المنتخبه، ص ۳۷، م ۸۵

آیت‌الله سیستانی، المسائل المنتخبه، ص ۵۴، م ۸۸

آیت‌الله شبیری، استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت‌الله صافی گلپایگانی، هدایة العباد، ج ۱، ص ۴۹، م ۲۹۴

آیت‌الله فاضل لنکرانی، الاحکام الواضحه، ص ۳۹۴، با استفاده از م ۱۷۵۸

آیت‌الله گلپایگانی، هدایة العباد، ج ۱، ص ۵۹، م ۲۹۴

آیت‌الله مکارم شیرازی، استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت‌الله نوری همدانی، منتخب المسائل، ص ۴۰، م ۸۵

آیت‌الله وحید خراسانی، استفتاء موجود در اداره پاسخ به سؤالات

آیت الله شبیری زنجانی رحمته الله علیه

طلاق زن مستحاضه صحیح است مشروط بر رعایت سایر شرایط طلاق.

باسمه تعالی

طلاق زن مستحاضه صحیح است مشروط

بر رعایت سایر شرایط طلاق

آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه

طلاق زن مستحاضه اشکالی ندارد.

جواباً
۵۵. طلاق زن مستحاضه اشکالی ندارد همیشه معتقد بودم
۹۶۰۵۰۲۱

آیت الله وحید خراسانی رحمته الله علیه

در فرض سؤال مانعی ندارد.

استفتاء شفاهی از دفتر

مزار پرش و پانچ فقہی باآراء مراجع در مجموعہ جزوات

مشمل بر ۵۰ موضوع

مجموعه احکام :۱۳	مجموعه احکام :۸	مجموعه احکام :
امکام پزشکی	فمس	تقلید
مجموعه احکام :۱۴	زکات	تکلیف
امکام میت	مجموعه احکام :۹	مطہرات و نجاسات
مجموعه احکام :۱۵	معاملات	وضو
وصیت	امور بانکی	غسل
ارث	مقوق	تیمم
نذر	لقطہ	مجموعه احکام :۲
عهد و قسم	ہدیہ	میض
وقف	مجموعه احکام :۱۰	استمانہ
مدود و دیات، سقطا جنین	نکاح	نفاس
قصاص	طلاق و عدہ	جنابت و استمناء
قضا و شہادت	ممرمیت و رضاع	مجموعه احکام :۳
مجموعه احکام :۱۶	مجموعه احکام :۱۱	نماز
اکل و شرب	پوشش	مجموعه احکام :۴
صيد و ذبامہ	نگاہ	روزہ
بازی و سرگرمی	زینت	مجموعه احکام :۵
رسانہ های گروہی	مجموعه احکام :۱۲	نماز و روزہ
امر بہ معروف، نہی از منکر	رقص	نماز و روزہ مسافر
امکام اعتقادی، اخلاقی و عبادی	موسیقی	مجموعه احکام :۶
امکام حکومتی و اجتماعی	کفزدن	مع و عمرہ
	غناء	مجموعه احکام :۷
		اعتکاف

